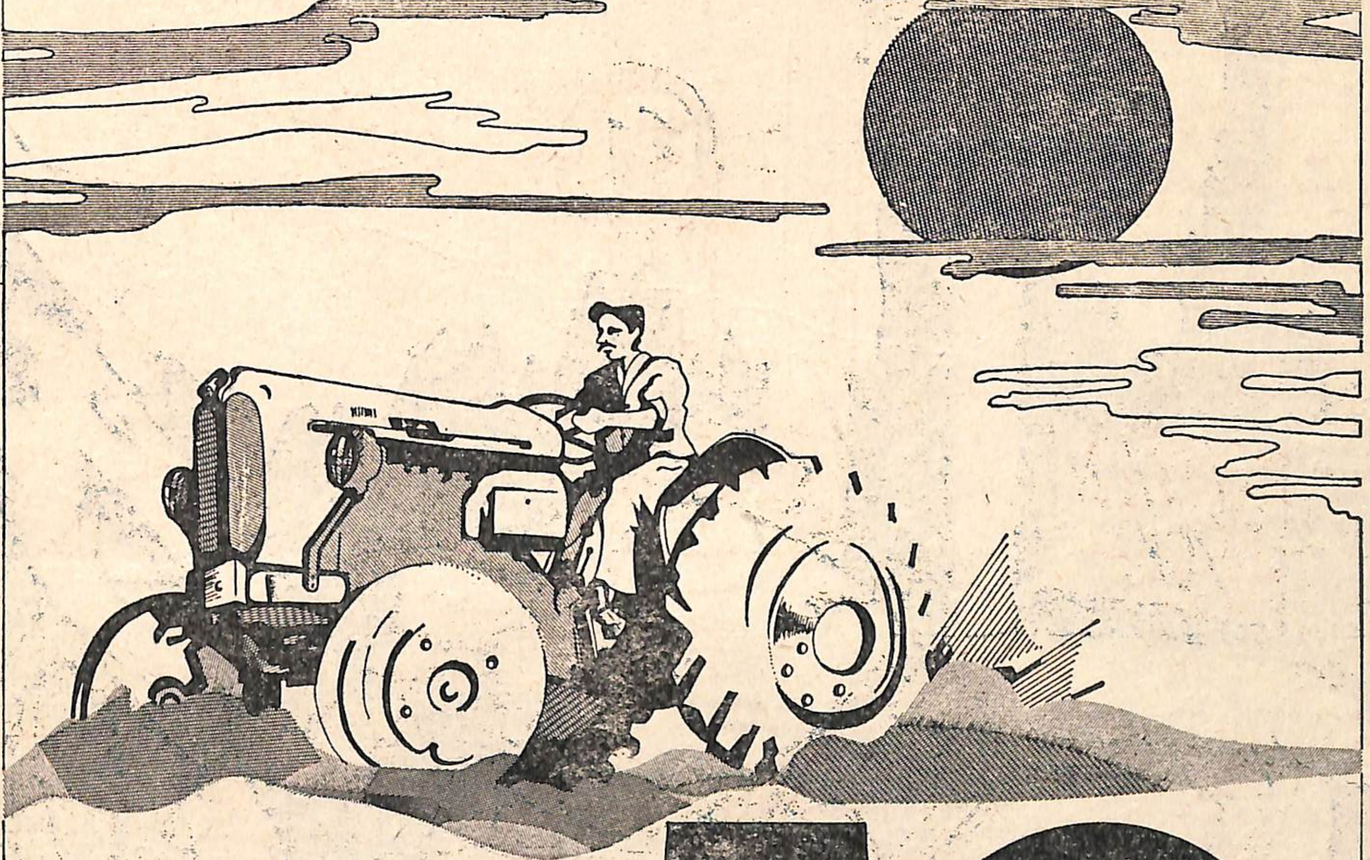
43-76

50
milyarı
aşan plâsmanları ile...

CELAL

T.C. ZİRAAT BANKASI

Basın 60053—20135—89

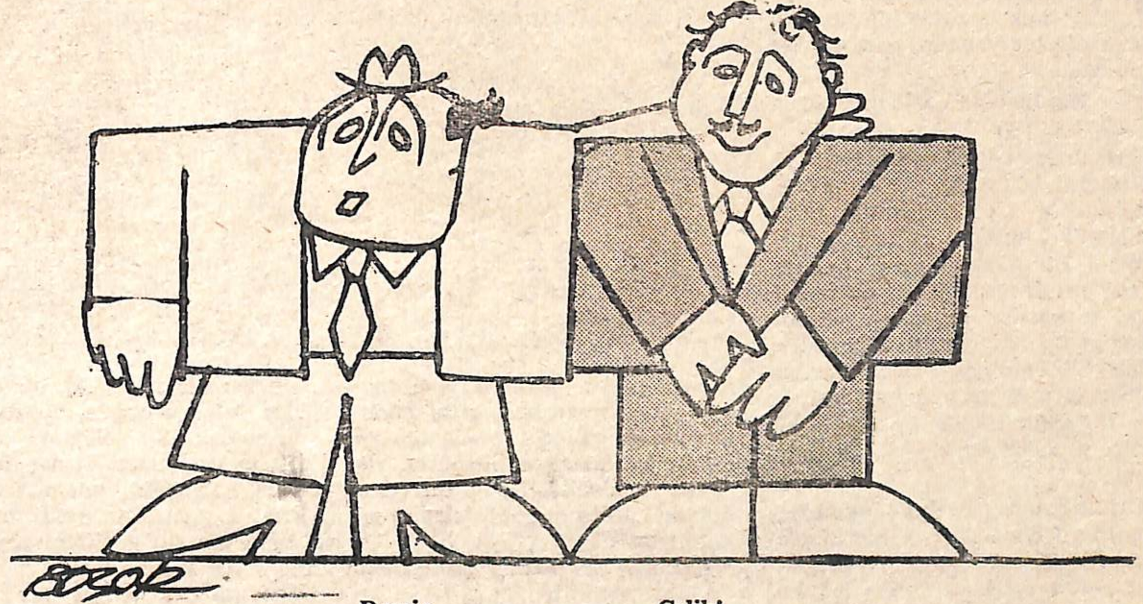

Akbaba

Kurucusu :
Yusuf Ziya
ORTAÇ

Yıl : 54 — Cilt : 31 — Sayı : 43 * Haftalık Siyasî Mizah Gazetesi * 20 Ekim 1976 — Fiatı 250 Kuruş

— Demir - Çelik'de partizanlık arttı —

Demir .... Çelik!...

MAÇ BAŞLIYOR

1977 Genel Seçimleri, Cumhuriyet tarihimizin önemli noktalarından biri olacak. Toplumumuzdaki gelişmeler 1973 seçimlerinin ışığı altında incelendiğinde, bugün yönetimi ellerinde tutanların oldukça ağır bir yenilgiye uğrayacakları görülüyor.

Bugüne dek bir maç öncesi ortamındaydık. MC Takımı, karşılaşmaya uygun ortam hazırlamak amacıyla tam anlamıyla Makyavelci bir tutumla uğraşıp duruyorlardı. Yani amaç uğruna tüm yolları uygun ve doğru kabul ederek. Hem de ne yollar! Anayasa'ya boşvermekten demokratik kuralları ayaklar altına almaya dek.

Her seferinde önlerinde duvarlar buldular. Geri püskürtüldüler. DGM gürültüsünden TÖB - DER'in kapatılma girişimine, seçilmiş bir belediye başkanını görevden alma girişimlerine dek her yönde gördüler ki, Cumhuriyet Türkiye'sinde hukuk ve demokrasi ilkeleri etkinliklerini yitirmemiştir.

Evet, Cephe bütün olarak yenilgiye uğradı. Ama Cephe'nin en büyük ortağı, ülkemiz sağının gerçek temsilcisi Adalet Partisi, bu yenilgiden pek etkilenmemişe benziyor. Partinin bu umursamazlığı ve serinkanlılığı AP'li Başbakan Bay Süleyman Demirel'de simgeleniyor.

İyi ama neden? Yoksa Bay Demirel'in serinkanlılığı, bozgunlardan hemen önce görülen göstermelik bir serinkanlılık, kendi kendini yüreklendirme çabası mı?

Bu var elbet. Ama başka nedenler de var. Bir kez Cephe'nin yenilgileri aslında AP'nin yenilgileri değil. Evet, DGM konusundaki tasarılardan biri yasalaşabilse, ya da MSP'li İçişleri Bakanının sorumsuz davranışları sonuca ulaşabilseydi AP'liler hiç de üzülmezlerdi. Ama şimdiki durumda da bulabilecekleri avunmalar yok değil. DGM tasarılarına direnişler sürerken işçi hareketinin bölünmeleri belirgin biçimde ortaya çıktı. İçişleri Bakanının davranışları MSP'yi boy hedefi olarak ortaya koydu. Az şey mi bunlar? Adalet Partisi ve Bay Demirel için az kazanç mı?

Şimdi seçim eğik düzeyine giriyoruz. Asıl hesaplaşma başlıyor. Hesaplaşmanın büyük bölümü, Cephe ortakları arasında olacak.

Cephe ortakları derken, birkaç noktayı açıklamak gerek.

CGP, Cephe dışındaki benzeri DP gibi eriyip gitmeye mahkûm. Bu iki partinin başarısızlıkları, şu ya da bu görüşte olmalarından çok hiçbir konuda kesin tutumları olmamasından ileri geliyor. Toplumumuzda sosyal yelpaze yavaş yavaş biçimleniyor. CGP ve DP yaşamak istiyorlarsa, bir kişilik edinmek zorundalar.

MHP'ye gelince, devlerin savaşına bilmeden katılmış bir cüce olduğunu çok yakında anlamak zorunda kalacak.

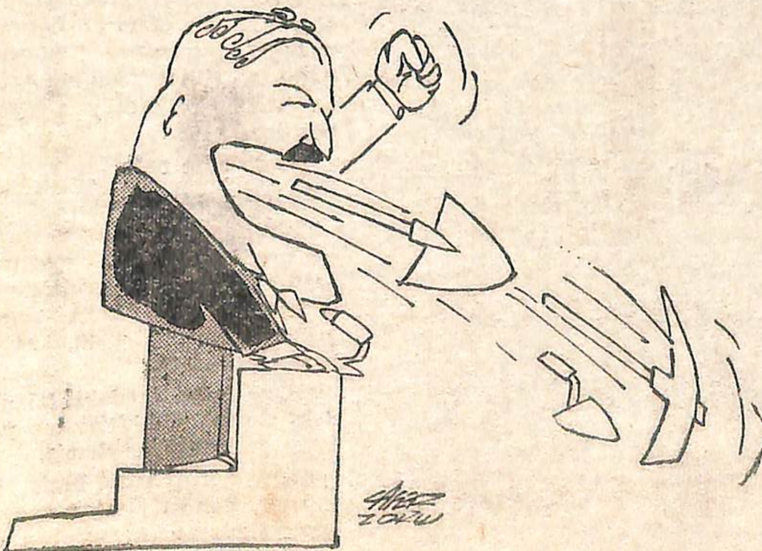
Sonuç ortada: Cephe içindeki hesaplaşma ön plânda AP ile MSP arasında olacak.

İşte bu hesaplaşmadan Demirel'in kazançlı çıkması güç biraz. Politik yaşam cilvelerle dolu. Eğer MSP oy yitirirse, bu oylar AP'ye değil, CHP'ye kayacak. Eğer oy kazanırsa, bu oylar AP'nin kesesinden çıkacak.

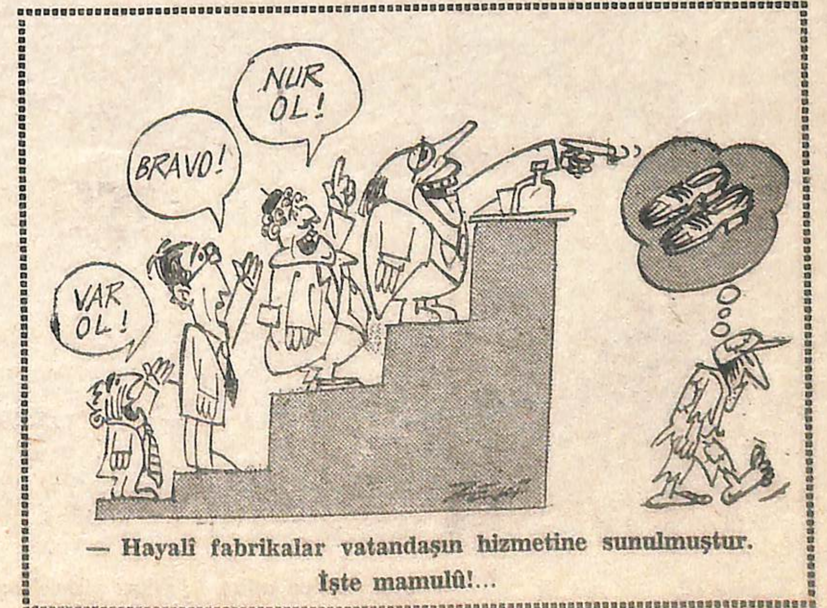
Özetlemek gerekirse, 1977 seçimlerinden sonra Bay Demirel'in kapıları açabilmesi için ne MSP'nin anahtarı, ne de bir demet maymuncuk yetecek.

Şimdi, adamımızın serinkanlılığını daha ne kadar sürdürebileceğini görmek için bekliyoruz.

AKBABA

Yazısız

— Hayalî fabrikalar vatandaşın hizmetine sunulmuştur. İşte mamulü!...

Sultan hanımın yatağı

Muzaffer İZGÜ

HAZİNENİN anahtarları yittiğinde, saray elli altıya gitmiş; vezirler bir yandan, başvezir bir yandan, padişah bir yandan:

— Tez bulasız hazinenin anahtarlarını, diye...

Hazinecibaşı anahtarı nasıl yitirdiğini bilmemiş. Koskoca anahtarlar, nerede düşmüş, nasıl düşmüş kimsenin haberi olmamış... Bir gün iki gün, beklenmez ya, devletin işleri beklemez ya, tutmuşlar sarayın çilingir başını bu işle görevlendirmişler. Başvezir, çilingir başını huzuruna çağırmış, vermiş buyruğunu:

— Çabuk hazinenin anahtarlarını yapacak, hazineyi açacaksın...

Çilingirbaşı, hazine anahtarlarının yittiğine değğin, hiç kimseye, hiç birşey söylemeyeceğine yeminler ettikten sonra işe koyulmuş... Bir gün, iki gün, üç gün, dört gün, beş gün... Çilingir başı bir türlü becerip, hazinenin anahtarını yapıp, açamıyormuş hazinenin kapısını... On gün geçmiş aradan, hazinenin kapısı açılmıyor, üç hafta geçmiş, yine hazinenin kapısı açılmıyor... Açılmadığı da işine mi yararmış ne başvezirin, bakmış ki işler eskisi gibi, hazine olmaksızın da yürüyor, vazgeçmiş; çilingir başının, başını vurdurmuş, saray suspus olmuş, demek hazinesiz de devlet yönetilirmiş diyerek, vezirler ve başvezir işlerine güçlerine bakar olmuşlar. Yalnız arada bir, yeni yeni vergi önerileriyle padişahın huzuruna çıkarmış baş vezir, her çıkışında da olur onayını alırmış. Olur onayından sonra, yoksul halka bir vergidir salınırmış ki, yoksul yoksul halk ne yaparsa yapsın...

Devlet bu denli yönetilirken, padişah ölüvermiş. Baş vezir, vezirlerini toplamış:

«Bakın, demiş, duyurmayacağız halka ve de hiç kimseye. Sonra ortalık karışır.»

Duyurmamışlar hiç kimseye.

Saraya zaten hazinenin anahtarları yittiğinden beri giriş çıkışlar yasak edilmiş, padişahın ölümünden sonraya, büsbütün yasaklar başlamış. Ne giren çıkabiliyor, ne de çıkmak isteyen çıkabiliyor.

Bakmış baş vezir, padişahsız da ülke yönetiliyor.

«Ne gerek var padişaha, ben ülkeyi yönetirim işte böyle» demiş...

Ara sıra, dışarı çıkan yakınlarından sorduğunda, halkın kuzu kuzu işinde gücünde olduğunu öğreniyormuş. Öğreniyormuş ama, içi de içini yiyormuş. Acaba halkın durumdan haberi var mı? Yakınları, vezirler, yemin üstüne yemin ediyorlarmış baş vezire:

«Nasıl haberleri olur baş vezirim, buyruğunuz üzre saraya giren, sarayda kalır, saraydan dışarı çıkmak isteyene izin vermez. Bir iki veziriniz buyruğunuzla çıkmışlardır dışarıya, o da halkın durumu bilip bilmediğini öğrenmek için. İçiniz rahat olsun. Yeni vergileriniz bol, ömrünüz uzun olsun...

Baş vezirin ömrü uzun olmaya uzun ama, bir dert ki, ne söylenir, ne çekilir, ne oturulur, ne kalkılır. Derdi altındadır, basurdan şikâyetçidir baş vezir. Otursa kalkamıyor, kalksa oturamıyor, vezirlerinin yanında ahlayamıyor, oflayamıyor...

Sormuş baş vezir sonunda, dayanamamış... Hekim başı:

«Baş vezirim, demiş, bir ot bilirim, falanca dağda, buyruk verin, hemen alıp geleyim.»

Kolay mı, çıksın da baş doktor dışarı, hazinenin anahtarlarının yittiğini, padişahın öleli hemen hemen bir yılı geçtiğini söylesin ona buna. Yağma mı var?

Kılığını değiştirmiş, bir gece vakti, atına binmiş, o dağa gitmek üzere saraydan çıkmış. Az gitmiş uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş. Yorulmuş, sabaha karşı, bir yoksulun kapısını çalmış.

«Tanrı konuğu» demiş içeri girmiş..

Yoksul işçinin bir parça kuru ekmeği varmış, onu çıkarmış baş vezirin önüne koymuş. Bir bardak da su koymuş yanına. Baş vezir, bir ekmekten yemiş, bir sudan içmiş. Sormuş:

«Eee, demiş, nasıldır durum, ne yaparsınız, ne edersiniz?»

«İyilik sağlık», demiş yoksul işçi.

«Görüyorum ki kuru ekmeğinizden ve suyunuzdan başka hiçbirşeyiniz yok.»

İşçi:

«Nasıl olsun, demiş. Sarayın hazinesini yemiş tüketmişler, sonra da anahtarını mahsustan yitirmişler...»

Baş vezir, hop oturmuş hop kalkmış, kuru ekmek boğazında kalmış, tasa dalmış.

«Eee sonra?» demiş.

«Sonrası ne, durum böyle olunca bize yeni yeni vergiler saldılar. İşte biz de böyle...»

Baş vezir:

«Pekiyi, demiş, padişah buna bişey demiyor mu?»

Yoksul işçi:

«Galiba sen yabancısın?» demiş. «Padişah öleli bir yılı geçti. Devletin ne başı belli ne kıçı belli.»

Baş vezir şaşkın:

«Kıçı mı?» diye sorunca, yoksul işçi:

«Öyle ya, demiş. Şimdi de baş vezir mi ne hergeledir, onun kıçında basur çıkmış. Allahından bulsun, daha beter olsun, padişah öldüğünün birinci haftasında sultan hanımın yatağına girmiş...»

Breh, demiş başvezir, bunu benden başka bilen yok, bu dağın başındaki, bu yoksul ırgat nereden bilebilir?

«Daha başka haberler var mı?»

«Hiç olmaz olur mu? Hazinede para kalmayınca, tutmuş bizim baş vezir hergelesi toprağımızı düşmana satmış.»

Baş vezir öyle kalkmış, öyle oturmuş ki, basuru sızım sızım sızlamış. Yahu, bunu ben ve düşmanın hükümdarı biliyor, ikimiz bir odaya girdik, tuttuk anlaşmayı imzaladık. Anlaşmaya göre, anlaşma yürürlüğe on yıl sonra girecek. Gerçi ben parayı şimdiden aldım ama, düşman toprağı on yıl sonra gelip teslim alacak. Bu adam mutlaka sihirbazdır. Gizlice saraya girmiş, sultanın yatak odasına dek varmış, ikimizi bir arada görmüş. Sonra anlaşma imzalanırken görünmez insan olup, aramıza sokulmuş... Var bu işte bir bit yeniği. Haydi diyelim padişahın öldüğünü, hazinenin anahtarlarının yittiğini, olmaz ya, bir casustan öğrenmiş olabilir, ya düşmana toprak sattığım, ya sultan hanımın yatağına gizlice girdiğim... Öğreniriz bakalım...

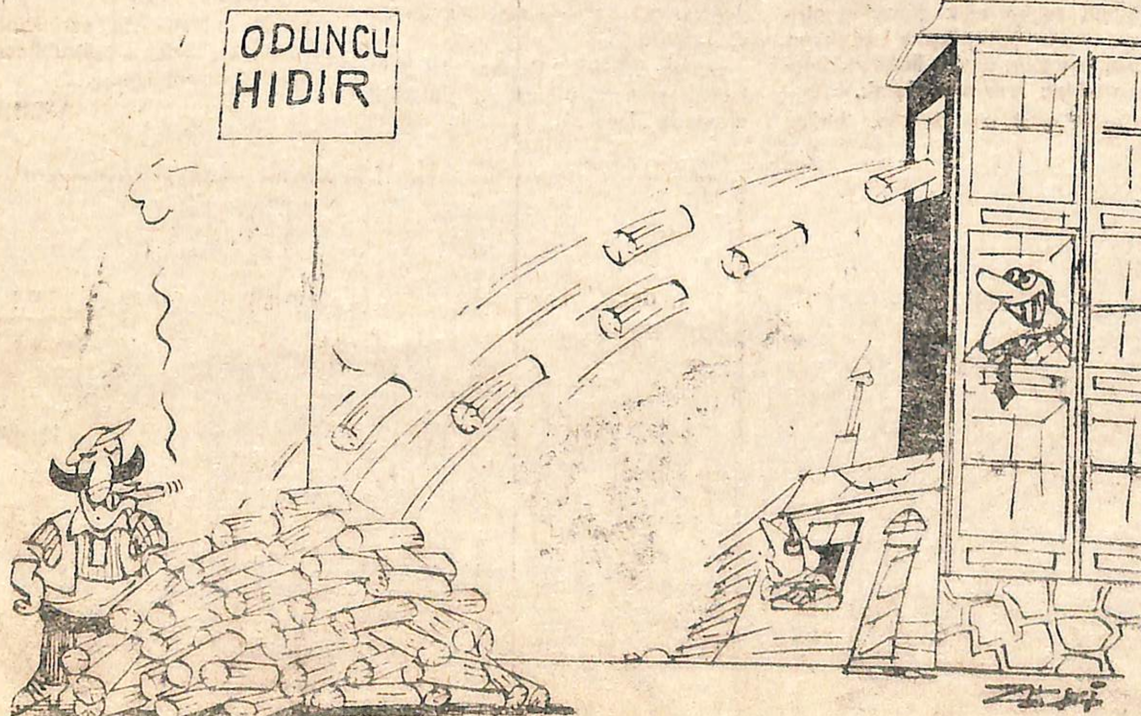
«Senin adın ne?»

«Benim adım Garip... »

Daha fazla duramamış baş vezir orada, basurunu masurunu unutmuş, saraydan gizlice çıktığı kapıdan, yine parola vererek gizlice girmiş. Hemen zaptiye başını çağırarak:

«Bana falan dağdaki, falan evdeki Garip adlı kişiyi tez yakalayıp geleceksiniz» demiş.

Zaptiyeler atlarına binip koşmuşlar, hemen Garip'i apar topar yakalayıp saraya, baş vezirin huzuruna getirmişler. Baş vezir:

— Kış gelmeden odun fiyatları yükselmeğe başladı —

«Söyle bakalım, sihirbaz falan edğilsin değil mi?» demiş.

Garip:

«Yok efendimiz ne sihirbazım, ne de falcıyım» demiş.

«Peki öyleyse, hazinenin anahtarlarının yittiğini kimden öğrendin?»

«Dört yaşındaki oğlumdan öğrendim.»

«Dört yaşındaki oğlundan mı? Pekiyi, padişahın öldüğünü nereden öğrendin?»

«Onu da bizim eşekten anam duymuş.»

«Anan mı duymuş, ulan hiç eşek konuşur mu?»

«Eşek anırıyormuş efendimiz, padişah öldüüü padişah öldüüüü, arpa bollaşacak» diye anırıyormuş...

«Pekiyi, baş vezirin sultan hanımın yatağına girdiğini kimden öğrendin?»

«Bizim köyde yaşlı bir adam vardır, gözü görmez, kulağı duymaz, o söyledi.»

«İyi baş vezirin, ülkenin topraklarını sattığını kimden duydun?

«Köyümüzde bir dilsiz var, ondan duydum.»

«Dilsiz hiç konuşur mu be?»

«Kaşıyla gözüyle anlattı efendimiz.

Baş vezir iyice kızmış, bağırmış:

«Pekiyi ulan, başvezirin kıçında basur olduğunu kimden duydun?»

«Onu da ben tahmin ettim efendimiz. Bu denli açlıktan feryat eden insanların yanında, bir tane de rahatından kıçını kaşıyan insan olmalı, dedim»

Muzaffer İZGU

— Tamam karıcığım... Şimdi akmıyor, delik kapandı!...

GÜNÜN MÂNİLERİ

Gözlerimiz fersizdir
Tüm kuşkular yersizdir
Pek de çabuk boy attı
Zam ağacı arsızdır.

∴

Hem kemikli hem etli
Bolluklu bereketli
Kimi ikinci mevki
Kimisi de kuşetli.

∴

Hey ağalar ağalar
Ala ala kargalar
Yolsuzluk görenlerin
Gözlerini gagalar.

∴

Ey sakalar sakalar
Suya battı takalar
Bir araya gelmiyor
Memurlarda yakalar.

∴

Düzgün tut hallerini
Akort et tellerini
Saydırırlar insana
Pösteki kıllarını

∴

Bugünün ve yarının
Elmasının narının
Temelleri atıldı
Oy fabrikalarının.

∴

Konuşamam gülmekten
Güle güle ölmekten
Biz bağırmaktan bıktık
Bıkmadılar çalmaktan.

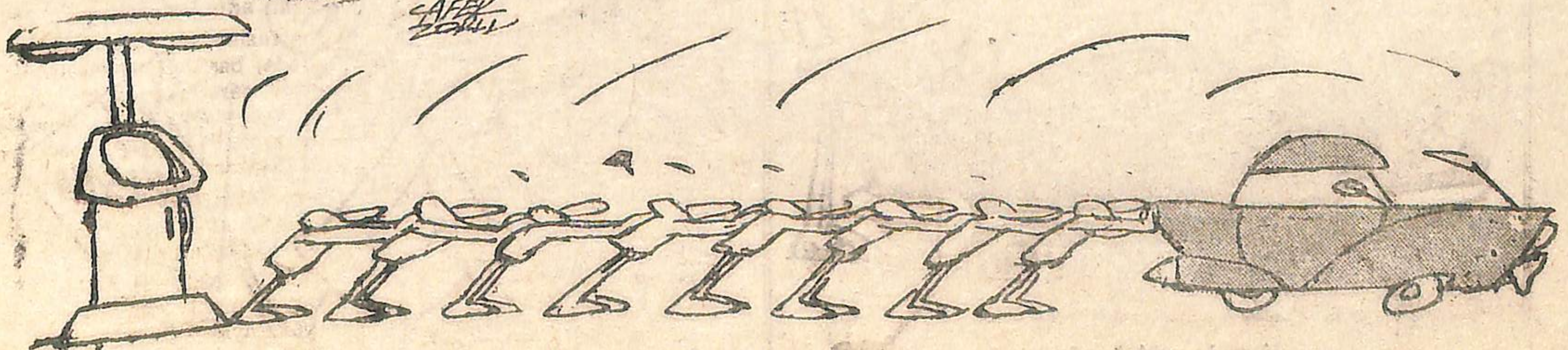
∴

Ah seneler neneler
Yana yana döneler
Yurdun tam da bağrına
Yapışmıştır keneler.

∴

Hey güzeller güzeller
Gözlerini süzerler
Zamları teker teker
Bir sıraya dizerler.

Yaşar Hadi ÖNDER

YERLİ BENZİN!...

Konut sorunu

Sulhi Dölek

BENİ Arsen Lüpen'le ölçüştürenler, cezalandırılmak yerine plânlama örgütünde görevlendirilmem gerektiğini savunanlar var. Kendilerine teşekkür ederim. Ama gözlerinde büyütüyorlar. Bu övgüleri hakedecek bir şey yapmadım. Balıklar solungaçları var diye kutlanır mı? Kuşların uçması marifet mi? Benim başarım da koşulların sonucu.

Şöyle küçük bir sosyolojik tartışmaya girersek söylediklerim açıklık kazanır. İstanbul kentinin en büyük sorununun ne olduğu sorulsa ne karşılık verirsiniz?

Biliyorum. «İstanbul kentinin en büyük sorunu İstanbullulardır», gibilerden kurnazca bir karşılık verirsiniz. Pek şirin! Ama benim beklediğim karşılık bu değil.

İstanbul kentinin en büyük sorunu konut sorunudur. Ne gecekondular, ne de Karadenizli müteahhitlerin her yanda mantar gibi fışkırttıkları apartmanlar bu soruna etkin bir çözüm sağlayabilecek gibi görünmüyor.

Konut sıkıntısının nedeni kentin kalabalıklığı. Ama kalabalığın nedeni doğum oranının fazla oluşu değil. Benimsenmeye başlanan nüfus denetim yöntemleri, özellikle trafik kazaları, İstanbul nüfusunun doğumlar yoluyla artışının önüne geçiyor. Ama yine de artıyor kentin nüfusu. Hem de öyle hızlı artıyor ki, yüzyıl bitmeden ülke nüfusunun dörtte birinin İstanbul'da bulunacağını söylüyor bu işten anlayanlar.

Peki ama, bunca insan neden akın akın bu kente geliyor? Bu kentin pisliğine, gürültüsüne, pahalılığına, acımasızlığına mı tutkunlar? Bunu anlayabilmek için bu gelenlerin buraya gelmeden önce nasıl koşullar iç'nde yaşadıklarını bilmek gerekir. Yağsız pirinç çorbası güzel bir yemek değildir. Peki, ya bundan başka tek seçeneğiniz pirinçsiz pirinç çorbasıysa?

Gazeteye duyuruyu verdim:

«Kiralık apartman dairesi. İki oda, bir banyo, bir mutfak, yedi pencere, yeterince kapı...»

Oturup bekledim. İlk gelen genç bir adamdı.

«Kiralık ev burası mı?» diye sordu.

«Evet,» dedim. «Kiralayacak olan sen misin?»

«Anlaşabilirsek. Kaç para?»

Söyledim.

«Şöyle bir dolaşabilir miyim?»

«Dolaş bakalım.»

Meğer evin içinde dolaşacakmış. Ayaklarını falan çıkarmadan oturan odasına yürüdü. «Eşyalarla birlikte mi kiralıyorsunuz?»

«Yok devenin nalı!»

«Zaten eşya olarak bir şey var sayılmaz.»

«Ağzını toplamazsan o olanı da kafana atarım.»

«Banyoyu görebilir miyim?»

Gösterdim.

«Gömme banyo yok mu?»

«Var ama gömülü olduğu için göremezsin. Herkes gibi duş alsan ölür müsün sanki?»

«Bu sifon çalışmıyor galiba.»

«Öyle çekersen çalışmaz elbet. Şöyle silkeleyip kendine doğru çekeceksin ve sonuna dek bırakmayacaksın.»

«Greko-romeni andırıyor. Mutfağa bakabilir miyim?»

«Bak bakalım.»

Baktı. «İyi. İçine girilebiliyor. Ama büyücek bir tencere kullansam kendim nerede duracağım?»

«Mutfağın küçük olduğunu mu söylemek istiyorsun?»

«Bravo,» dedi. «Siz benden çok yasayacaksınız.» Her yana bir kez daha baktı.

«Neye karar verdin?»

«Kirası çok pahalı. Başka evler gibi sokağa ya da denize değil, çöplüğe bakıyor. Üstelik yedinci katta. Asansör olsa neyse...»

«Çık dışarı!» dedim.

«Yine de tutacağım evi,» dedi. «Bir şey daha var yalnız: Ben evli değilim. Bunun bir sakıncası olur mu?»

«Neden olsun?»

«Bazıları bekârlara ev vermek istemiyor da...»

«Ben öyle geri kafalı değilim. Benim için evli de bir, bekâr da. Ama bekârlar için kira ayda ikiyüz lira daha fazla. Ve iki yıllık peşin.»

«Tuttum gitti! Ne zaman girebilirim?»

«Ben çıktıktan sonra. Yani ay başında.»

Evi bir haftada otuzaltı kişiye kiraladım. Duruma göre kiminden altı aylık, kiminden bir yıllık, kiminden iki yıllık peşin aldım.

Otuzyedinci kişi, şişman bir kocakarıydı.

«Tutuldu,» dememek için kendimi zor tuttum. «Hem de otuzaltı kez.»

«Demek burası kiralık?» dedi kocakarı, gözlerinde düşmanlık pırıltıları okunarak.

«Öyle sayılır,» dedim.

Tersleşti:

«Öyle sayılırmış! Saydırırım ben senin şeytanlarını!»

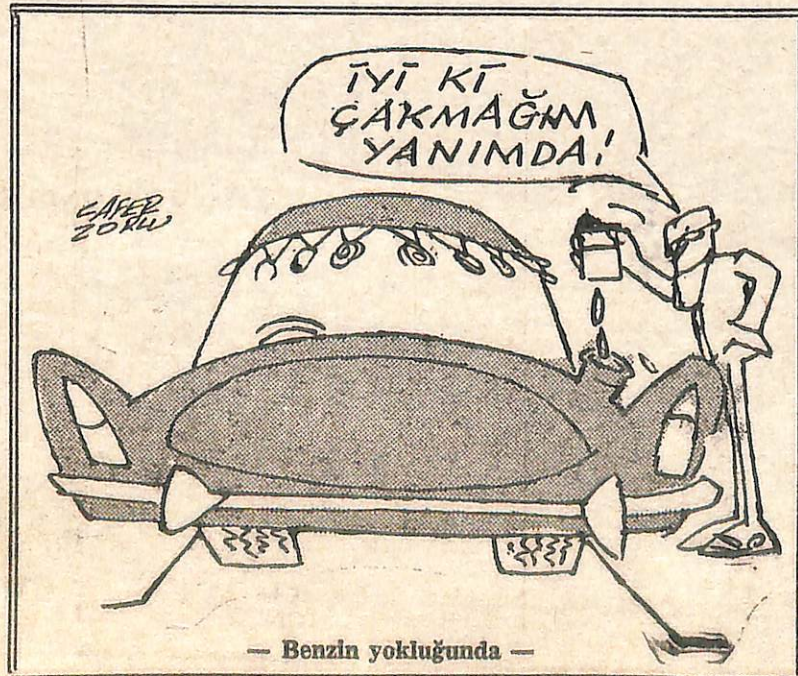
«İki oda, bir banyo, bir mutfak...» diye başlayacak oldum, lâkırdıyı ağzıma tıkadı.

«Biliyorum. Kendi evimi bana mı öğreteceksin?»

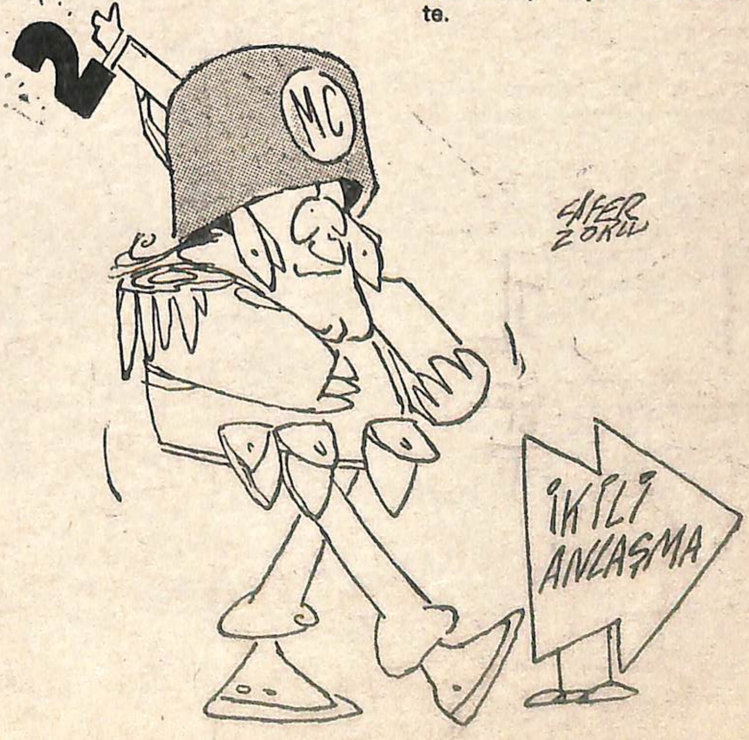
«Belki unutmuşsunuzdur diye düşünmüştüm.»

Unutmamış. Belleğimin gücünü bundan başka bir de, sözleşmemizdeki «Kiracı evi başka birine kiralayamaz,» diye başlayan maddeyi üç kez ezbere okuyarak kanıtladı.

Giren-çıkanın çokluğunu gören komşular uyarmışlar pis kocakarıyı. Yakayı böyle ele verdim işte.

— Benzin yokluğunda —

Yazısız

BU HAFTAKİ FALINIZ

NİYAZİ YOLTAŞ

OK BURCU

İŞLERİ İPE SERME,
YAYI TERSİNE GERME.

BEYGİR BURCU

KOKLARSIN UZUN UZUN
KARGAYSA KILAVUZUN!

KATSAYI BURCU

MEMUR UMMAKTAN BIKMAZ
KATSAYI ONA ÇIKMAZ!

ANAHTAR BURCU

GÜLÜYOR SANA ELLER
BOŞ ARSADA TEMELLER..

FAKÜLTE BURCU

BİR GÜN AÇIK DURURSUN,
ALTI AY OTURURSUN...

KOÇ BURCU

KOÇ, AP'YE TAŞINMIŞ
BOYNUZLARIN AŞINMIŞ!

ÖRÜMCEK BURCU

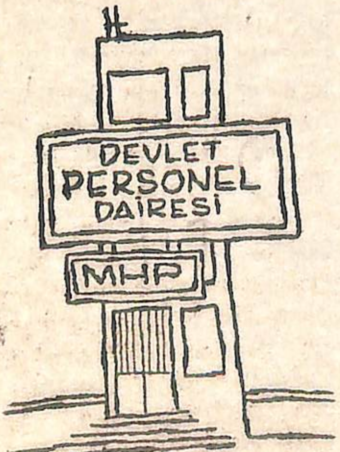
GÜN SENİN, DEVRAN SENİN
ZAMANI AĞ ÖRMENİN...

EL BURCU

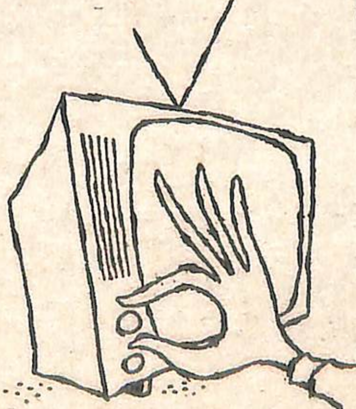
BEKLERSİN SEN SAĞ UÇTA
NE ELDE NE AVUÇTA...

KURT BURCU

BULDUN MU BOŞ KADROYU
YERLEŞTİR KOMANDOYU!

MCRT BURCU

KAPARLAR ÇOK AZANI,
ŞABANIN BORAZANI!

ASLAN BURCU

KÜRSÜDE NUTUK SÖYLE
NASIL ASLANSIN BÖYLE?

TOTO BURCU

HAKEM BEY ÜÇ GOL ATTI
TOTONUZ YİNE YATTI...

Kontes

K. Doğan Büke

DÜNYAYA gelmek veya gelmemek elimizde değil. Evvelce ana ve babalarımızın da istek ve iradeleri dışındaydı. Yeni nesil genellikle istek çocukları... Bin dokuzyüz otuzlarda doğum kontrol hapları, helezonlar daha nice yöntemler bulunmamış ve keşfedilmemişti. Bu nedenle dünyaya gelmek veya gelmemek elimizde değildi. Şimdiki çocuklar istek yaratığı olduğundan rızkını sağlamak, tahsil ve terbiye olanakları yaratmak ana ve babaların görevi... Analarımız bize öfkelenir, hırsını yenemez: «Seni doğuracağıma taş doğuraydım.» der, dizlerini döverdi. Şimdiki analara ben bu hakkı tanımıyorum. Taş doğurma temennisini duyan evlât haklı olarak anasına: «Anneciğim, sana teessüf ederim, işi aceleye getirip doğum kontrol hapını içmeden neden o işi yaptın?» diyebilir. Anası da verecek cevap bulamaz.

Dediğim gibi Dünyaya gelmek elimizde değildi. Yinede iyi-kötü yaşamımıza yön vermek, bir ortam tutturmak elimizdeydi. Okumak, isabetli bir evlilik yapmak suretiyle bir dereceye kadar kaderimize hakim olmak olanağımız vardı.

«Aç açla yatınca arada dilenci doğar» mış... Olsun, dilencilik de bir uğraşı... Yeterki insanın başı dinç, gönlü rahat olsun. Hem neden dilenciliği küçümsüyorsunuz, hanginiz yarınınızdan eminsiniz? Düşünün, dilenciler olmasa nasıl hayır işleriz? Dilenciye para vermekle ahrette rahat bir köşe kapmak için yatırım yapmaktayız. İnsan yaşlandıkça çalışma gücü azalır. Ama dilencilik öyle mi? Dilenci yaşlandıkça, elden, ayaktan kesildikçe kazancı artar. Dilencilik gibi var mı? Dükkân kirası, vergisi yok, damga pulu da öyle, belli bir saatte işe gelip yine belirli saate kadar çalışma zorunluğu yok. Şef, amir, müdür kahrı yine öyle... İktidar değişmesi, Doğu illerine sürülme, açığa alınma gibi durumlar bahse konu değil. Dilencinin tek masrafı, bankaya yatırdığı parasını çekerken banka makbuzuna yapıştırılan damga pulu parasından ibaret...

Günümüzde dilenciye yirmibeş kuruş vermek dilencilik... Kendini bilen, haysiyet sahibi bir insan dilenciye yirmibeş kuruş vermez. Yirmibeş kuruş geçerli olduğu tek yer umumi tuvaletler. O da bakımsızı... Elin oğlu milyon verip tuvalet kiralıyor. Ondan sonra bekle babam bekle: Millet sıkışacak da tuvalete gelecek, çıkarken masaya yirmibeş kuruş bırakacak. Müşterilerin çoğu da hain. İşi kalabalığa getirip para vermeden çıkıyor...

İnsanlar zenginleştikçe sadaka vermek güdüsü artıyor. İnsan öbür dünyayı da düşünmeli. Zengin bir insanın dilencinin avucuna saydığı elli kuruşu verdiği andaki mutluluğu nede var? Geçim zorluğu, ümitsizlik arttıkça da dilenciye para verme zorunluğu gelişiyor: Toto'dan, piyangodan ikramiye bekleyen, sevgilisinden aşk ve ve seks avansı uman aşık dilencini avucuna para sıkıştırıveriyor.

Benim başımdan dört evlilik geçti. Rahmetli eşlerimi ahudulu kurbanları saymayın. İnanın hiçbir vebalim yok. Üçü de genç yaşta öbür dünyadan gelen çağrıya uyup gittiler. Ölenle ölünmüyor.

Üç evlilikte de mutluluğu bulamadım. Aç adamın mutluluğu kolay mı? Karı aç, ben aç. İki aç yatınca arada dilenci doğarmış...

Artık gözüm açıldı. Bundan böyle aç karı ile evlenmem. Karı güzel olmuş, ya da çirkin, ne farkeder? Yeterki sakat olmasın. Kadın; kadındır. Avrat malı başa tokmak olsa da zengin bir dulla evlendim. Karım otuzbeşinde, ben ellisinde olgun bir erkeğim. Karım ölen kocasından kalan mallarla rahat bir yaşam sürüyor. Karanlıkta güzel, çirkin belli olmuyor.

Yatak odana kırmızı gece lâmbası koymazsan mesele tamam...

Karımla onbeş yıl yaşadım, o çöktü, ben daha da olgunlaştım...

Çocuğumuz olmadı. Karım bir süre çiçek yetiştirerek oyalandı. Evimiz ev değil, ser'a...

Bir akşam eve gittiğimde karım beni kapıda sevinçle karşıladı, uzun süredir yapmadığı işi hatırlamış olmalı beni sevgi ile sardı ve müjdeyi verdi: «Bir köpek aldım kocacığım!»

Kadına hak verdim; çocuk özlemini gidermek için köpek beslemek masum bir uğraşı...

Karım tüm şefkatini köpeği Kontes'e adadı. Beni de defterden sildi. Allah sabırlı kulunu severmiş, ben oldum bir sabır taşı... Ümidimi yitirmedim. Bu karı benden soğuduğu gibi günü gelecek it'inden de soğuyacak!

Kontes'in önünde et, benim önümde ot...

Kontes günaşırı yıkanır, temizlenir. Ben sıcak suyu haftada bir zor bulurum. Tövbe, tövbe, bazı karılar kişisel güdülerle köpek beslermiş. Daha nice akıl almaz uydurmalar. İnsanlık dışı sözler, hatta hayvanlık dışı... Kontes karımı neylesin?

Kontes'in yanında hemcinsi kadar itibarım yok. Ya koltukta, ya da karımın kucağında... Beni görünce hırlıyor. Onun karşısında vatansız bir insan gibiyim. Köpeği karım fitliyor desem iftira olur. İt, it'i fitler...

Evdeki on söz'ün dokuzu Kontes üstüne...

Arada karıma dönüp: «Hanım şu köpeği bırak, biraz da benimle ilgilen» desem cevabı hazır: «Seninle Belediye ilgilensin!»

Belediye sözünü duyunca bana bir ilham geldi. Hani ilâhi bir ilham diyeceğim çekiniyorum.

Kontes tapusuz mal. Ne cibilliyeti belli, ne de hangi daire ilgilidir bilmiyorum, kaydı yok. Kapsam dışı bir mahlûk...

Belediyeye gidip başıboş köpekleri itlâf memurunu buldum. Mahallemizde bir köpek türediğini, kuduz olabileceğini, kuyruğunu döşüne alıp uluduğunu anlattım. Adamın eline elli lira sıkıştırıp mahalleyi felâketten korumasını rica ettim.

Karımın kabul günü gezmelerini bilirim. Uzak bir komşusuna gidip köpeği kapının önüne bağladığı günü denk getirip memuru öğütleyip zehirli et attırdım.

Akşam eve vardığımda, karım başına çatkısını çatmış: «Sebep olanlar kebap olsun!» diye dövünüp duruyor. Feryadına yürek dayanmıyor. Benim arkamdan da böyle dövüneceğini bilsem, bu mutluluğa erişmek için ölmeye razıyım.

Karım benden iyice uzaklaştı. Süresiz yas'a girdi...

Bir akşam eve gittiğimde zili çaldım ses yok. Bende endişe çok... Ev karanlık. Zili devamlı çaldım, sonunda pencere açıldı, karımın bed yüzü belirdi: «Köpek katili herif, inşallah acılarla kıvranır geberirsin!» Pencere «Çat!» diye kapandı.

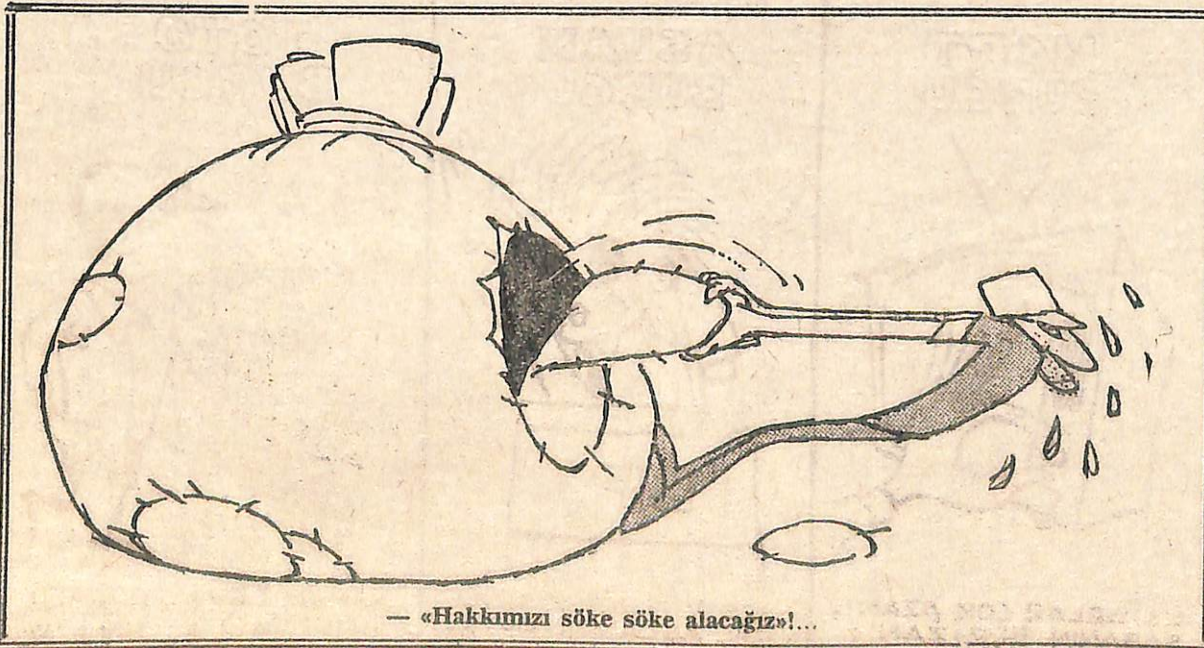
Katillik damgası kanıma dokundu...

Otel köşelerinde sürünmeye başladım. Tek uğraşım yeni bir karı tavlamak. İt'siz tarafından... Yahu, bu dul karılara kıran mı girdi?

İki ay sonra karımı bir adamın kolunda gördüm. Haspa bir de kırıtıyor... Gören keklik beller...

Yahu, karımın koluna girdiği adam bana hiç yabancı gelmiyor! Kim ola, hangi enayi, midesiz? Adamın kim olduğunu hatırlamak için o gece gözümü kırpmadım. Gün ağarıp camiden «Allahuekber» sedası yankılanırken sırrı çözümledim: Karımın koluna girdiği adam köpek itlâf memuruydu...

K. Doğan BÜKE

— «Hakkımızı söke söke alacağız»!...

HER TELDEN — Burhan ESEN — HER TELDEN

Konuğumuz Hüsmen Ağa. Selâm veriyor sola, sağa. Destursuz girmek adeti değildi bağa.

Lafını dudaktan, gözünü budaktan, soğuk suyu bardaktan esirgeme. Haksıza haklısın demez. Rüşvet almaz, haram yemez.

Önünde duramaz ne kırat ne beylik at, ne de katır. Hepsini bir fiskede devirir, dinlemez gönül hatır. İşine gelmeyince duydaz, sanırsınız sağırdır. Konuşunca göz çıkartır, baş yarar, sözleri o denli ağırdır.

Perdeyi açıyoruz. Sizleri Hüsmen Ağa ile başbaşa bırakarak, biz kulise kaçıyoruz.

GÜVENLİK OLAYINDA İŞİN KOLAYI

Millî Güvenlik Mahkemeleri kanununun yasalaştırılmak istendiği günlerdeydi.

Kahvede bu konu tartışılıyor, herkes terazinin sağ kefesine gram atıyordu..

— Mahkemeler kurulmalıdır.

— Anarşistler sokaklarda kıstırılamazsa mahkemelerde vurulmalıdır.

HÜSMAN AĞA, SELÂM VERDİ SOLA SAĞA

TANITMA

— Olağanüstü mahkemelerin kapsamını genişletmeli.

— En iyisi sıkıyönetimi işletmeli.

Hüsmen Ağa:

— Fikirleriniz, dedi, eyidir hoştur. Lâkin ne edilse alınacak sonuç boştur. Kestirmesi dururken ne diye dolambaçlı yol seçilir. Oysa selâmete sırat köprüsüne çıkmadan da geçilir.

Kırk milyonu tutuklayıp atacaksın içeriye. Anarşist, aşırı solcu, bozguncu olmayanlar tanık bulsunlar, suçsuzluklarını kanıtlasınlar, cezaevinden kurtulsunlar!

EN KESTİRME YOL

Partizanlıktan yakınıyordu. Genel seçimlerin hemen ertesi günü partiler yeni seçim kampanyasını açıyorlar, demeçleri, konuşmaları, yazışmaları ile ortalığa dehşet saçıyorlardı.

Bu konuda TRT - ci Şaban öttürmekteydi borazan. İktidar yanlıları hergün okuyorlardı mikrofonlarda, ekranlarda politik - ezan.

Hüsman Ağanın kapısını vurduk. Bu konudaki fikrini sorduk.

— Kolay, dedi, bütün derdiniz buysa. Ömür uzun, dört yıl ise çok kısa. Parlâmenterler haklı. Daha seçildiği gün, dört yıl sonradadır aklı kat alayım, araba bulayım, mangırlı kişi olayım derken doluyor süresi. Ondan sonra umutları oluyor patates püresi.

Şunları en az yirmi yıl için seçim, görecesiniz memleket nasıl durulacak. Kafalarımızda «Ben iyiyim, sen kötü» tekerlemelerinden kurtulacak. O zaman politikacılar vaz geçeceklerdir TRT de çalmaktan davul. Olanca aklımı size verdim, bana birşey kalmadı oğul!.

KONUŞABİLSELERDİ

BİZE NASIL CEVAP VERİRLERDİ?

—o—

İNSAN — Aç köpek fırın deler.

KÖPEK — Duvar delmem gerekince kasap dükkânları dururken fırında ne işim var?

İNSAN — Köprüyü geçinceye kadar Ayıya dayı diyeceksin..

AYI — Köprüyü geçtikten sonra akrabalık bitiyor mu?.

İNSAN — Tavandan sıçan düşse başı yarılır.

SIÇAN — Bizi düşünerek mi evlerinizi koltuklar, halılarla donatıyorsunuz?

İNSAN — Öküz gibi adam...

ÖKÜZ — Hemen İspanya'ya götürün boğa güreşine çıkarın.

İNSAN — Yavuz at yemini artırır.

AT — Ver piyazı, zavallı beygir çeksin ayazı.

İNSAN — Kumrular gibi seviştiler.

KUMRU — Sonra evlenip, insanlar gibi dövüştüler.

İNSAN — İyilik yap, denize at. Balık bilmezse halık bilir.

BALIK — Şimdi iyilik yerine, çöpler atılıyor denize.

İNSAN — Savaşta arslanlar gibi döğüştük.

ARSLAN — Sonra güçsüz ülkeleri aramızda insanca bölüştünüz.

İNSAN — Deve kin tutar.

DEVE — İnsanların pintileri gibi para tutacak değiliz ya.

İNSAN — Duman tilkiyi ininden çıkarır.

TİLKİ — Alkolle dumanlanmış kafalarınız da sizi zıvanadan çıkarır.

İNSAN — Kediler nankördür.

KEDİ — İnsanlar da bir lokmalık ciğer için bizden dalkavukluk bekleyecek kadar bencil ve kördür.

İNSAN — İt, iti ısırmaz!

KÖPEK — Bereket sizin gibi politika ile uğraşmıyoruz. Partiler kursaydık ısırmakla kalmaz, birbirimizi yerdik.

İNSAN — Yavaş atın tekmesi ağır olur.

AT — Açıklayınız lütfen. Bizden mi söz ediyorsunuz? Kırat partisi genel başkanından mı?

İNSAN — Balık baştan kokar.

BALIK — Tıpkı sizin baş'larınız gibi.

İNSAN — Armudun iyisini ayılar yer.

AYI — Ulusal gelirinizin yüklücesini de sizdeki politik — kabadayılar yutar.

İNSAN — O yalan, bu yalan fili yuttu bir yılan.

YILAN — Tekzip ederim. Biz haddimizi biliriz. İddianız kuyruklu yalan.

İNSAN — Tilki gibi kurnaz.

TİLKİ — İnsan gibi de utanmaz.

İNSAN — Sinek kaydı traş oldum.

SİNEK — Boşuna zahmet etmişsin. Lastiklerimiz zincirlidir. Karlı ve yağışlı havalarda da patinaj yapmaz.

İNSAN — Kurt kocayınca olur köpeklerin maskarası.

KURT — Sizdeki moruklarda torunlarının soytarısı.

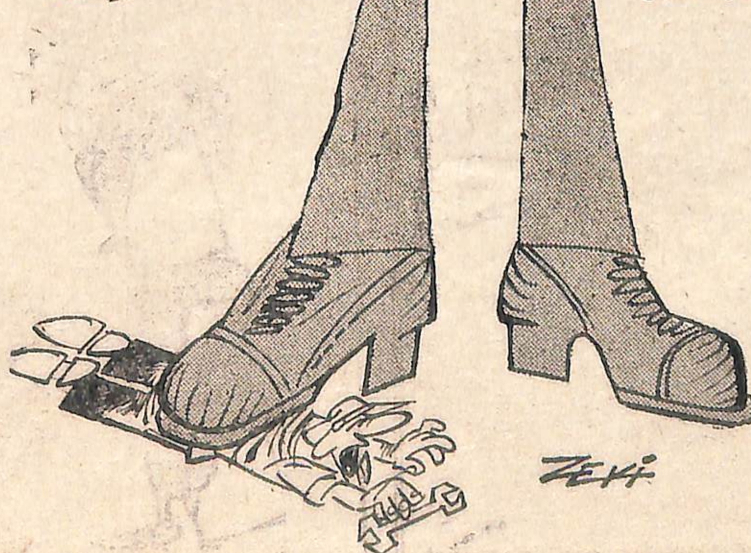
SONUÇ

Masasında kestiriyordu,
Geceleri kalırdı uykusuz.
Önüne gelene diyordu:
«Bugün git yarın gel,
Dilekçen pulsuz.»

*

Vatandaş arzuhalini
Alladı pulladı
Daireye koştu
Oda boştu
Kapıcı onu
İçeriye soktu
İşte, dedi, memurluğun sonu
Merhumun cebinde
Kefen parası bile yoktu.

B. E.

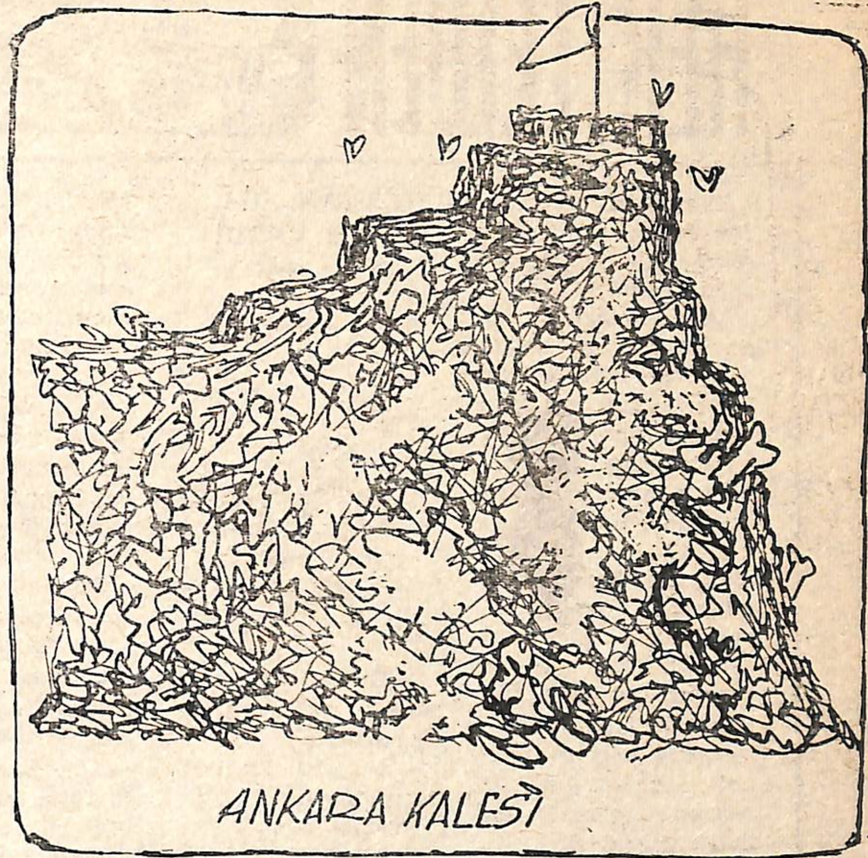

— İktidar çevrelerine göre D.G.M. işçi haklarını kısıtlayıcı maddeler getirmiyor —

— Hem maaşını alamazsın hem de greve gidersin ha!...

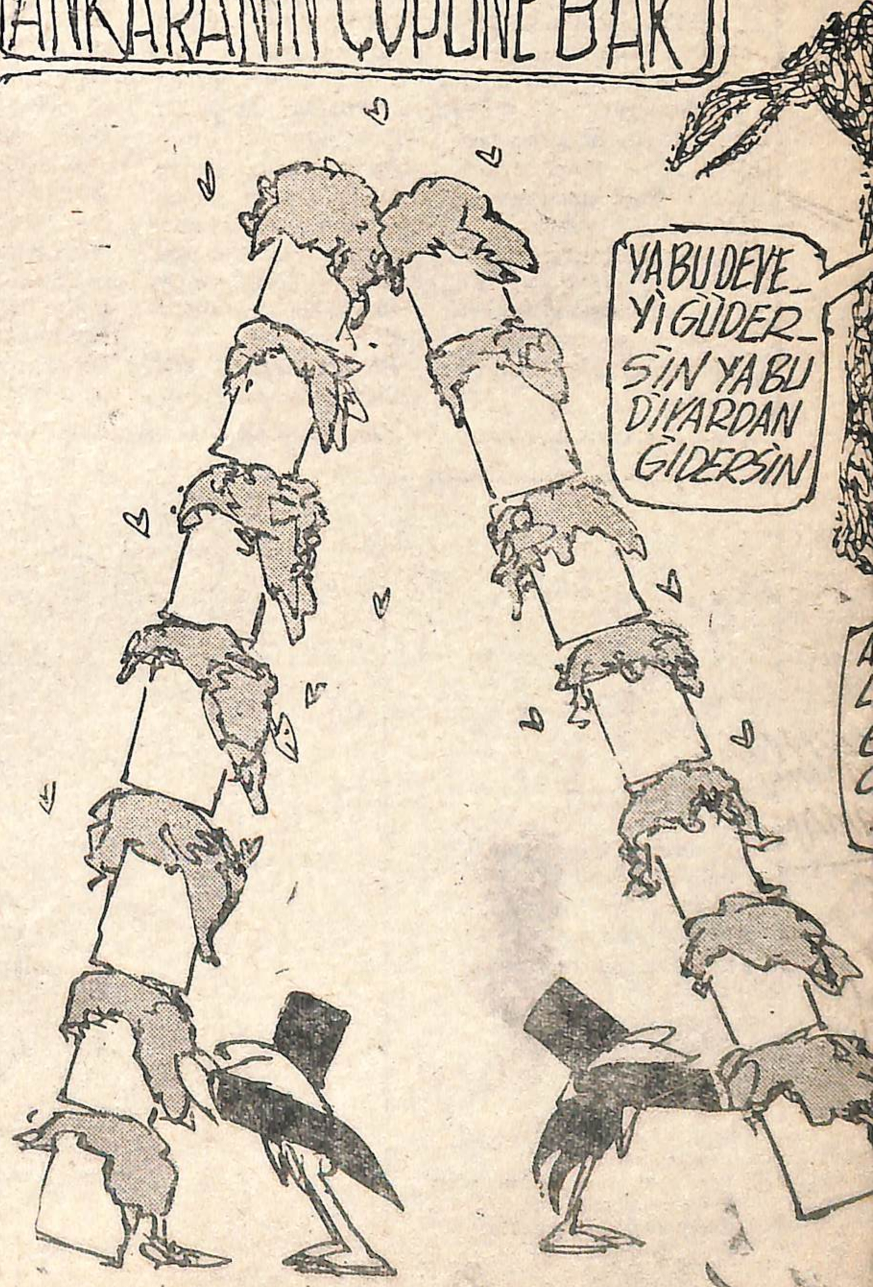
— Haklısın sevgilim, böyle bâkir güzelliğin seyrine doyum olmuyor!..

— Evet tatlım yıldız olacan ama yatakvizyondan geçtikten sonra!..

ANKARA'NIN ÇÖPÜNE BAK

ARA-
TAŞINA
K
ZLERİ-
N YAŞINA
K

BAŞKENTLİ

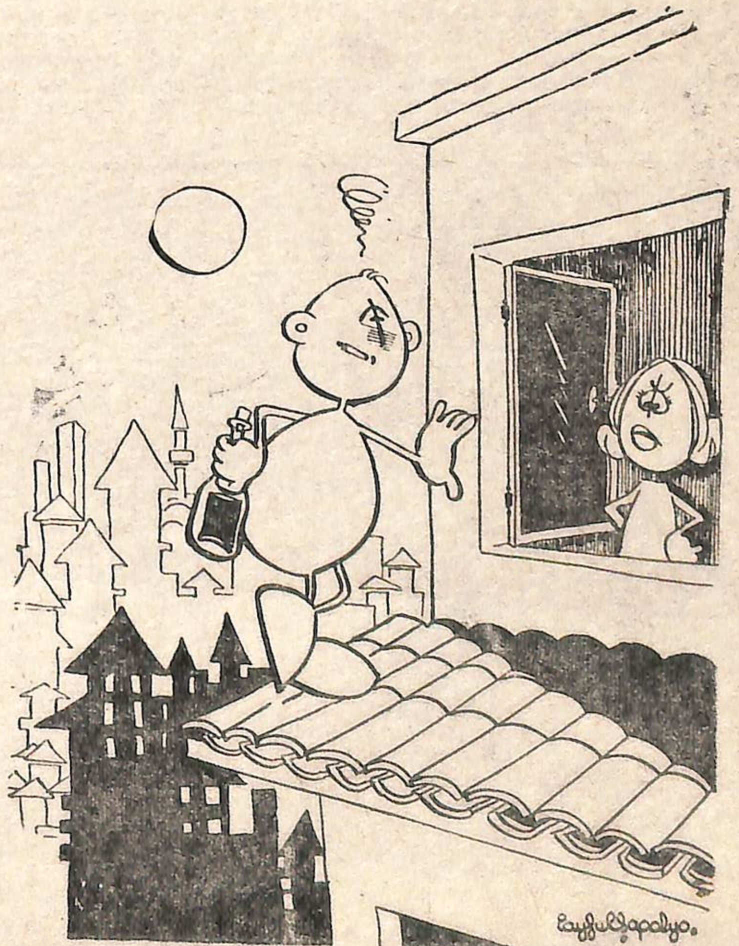

ÇILGIN MELOŞ NURİ

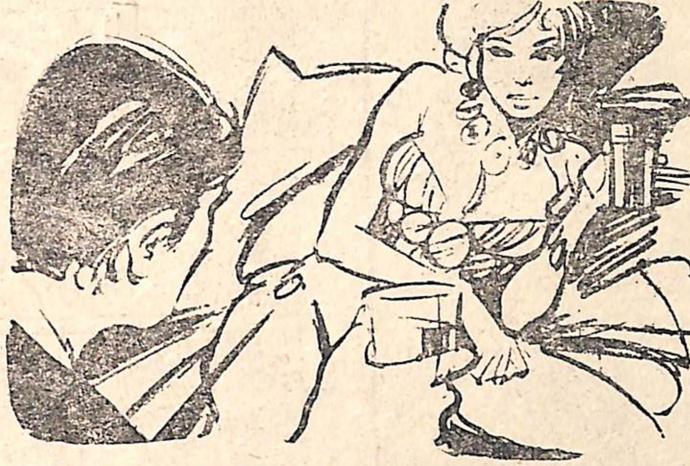

— İki saattır kapıyı çalıyorum... Duymadın mı?!...

AŞK ve ÖTESİ

Alain BERNİER'den Çeviren :

SÜHEYLÂ AYKUT

MARİE Vignon, Kocasının gömleğini dikkatle ütülemişti. Sonra onu lavanta çiçeği torbalarile dolu çamaşır dolabına aynı dikktale yerleştirdi. Ve evin diğer işlerine hevesle daldı.

Hayatta en büyük zevkiyli evinin işlerini yapmak ve biricik sevgili kocasına bakmak. Her gün eliyle cilaladığı tahtaların üzerinde kimse bir toz göremezdi. Gazeteler yerli yerinde, tablalar külsüz ve her şeyin üzerinde büyük bir zevkle döşenmiş olan evi, bir dekorasyon mecmuasının sayfalarını süslemeğe değer parlaklıktaydı. Ya bahçesi?... Oda azmı güzel ve düzenliydi?... Çiçek tarhları arasındaki beton patikaların temizliğine de hangi bahçede rastlanırdıki?

Rengârenk açmış çiçeklerin dibinde bir tek yabani ot göze çarpmazdı. Çünkü her gün onları da dikkatle inceler, sular, vitaminlerini verir, gönlü rahat edinceye kadar didinirdi.

Orta halli bir ailenin kızı olan Marie, Renoud Vignon ile evlenince gözleri kamaşmıştı, kocası onun gözünde eşsiz bir yaratıktı. İki önemli değere sahipti: çok yakışıklıydı, çok zengindi.

Renaud karısının ev işlerini görmesini istememişti ama, bir kaç aylık evlilikten sonra, ondaki bu derin çalışma aşkına, özel olarak evinin bütün işini kendi görmek isteğine hiç bir zaman karşı koyamıyacağını anladığından onu kendi haline bırakmıştı.

Marie'nin bir başka merakı daha vardı: güzel yemekler pişirmek. Güzel yemekleri her ne kadar kocası için yapıyorsa da, kendisi de yiyordu. Ve yirmi senelik evlilikleri sonunda, kilosu evlendiği günlerin iki misline çıkmıştı. Gerdanı adeta ikileşmiş, göğüsleri iri tulumlar haline gelmişti.

Kocasına gelince, o kırk üç yaşında olmasına rağmen tığ gibi ince kalmıştı. Bakışları canlılığını, teni parlaklığını kaybetmemişti.

Marie, o günkü ev işlerini de tamamladığına kanaat getirince, elini yüzünü yıkadı, dik yakalı koyu renk bir elbise giyerek kırlaşmış gür saçlarını iri bir topuz halinde ensesinde toplıyarak bir gün önce hazırladığı büyük paketi eline aldı, evden çıktı.

Yaşlılar Huzur evine doğru rahat adımlarla ilerlemeğe başladı. Pakette kendi pişirdiği börekler vardı. Kimsesiz yaşlı kadınlar böreklerine bayılıyorlardı. Onu öylesine meth ediyorlardı ki, Marie sonsuz bir mutluluk duyuyordu bu övgü dolu sözlerden. Yaşlı kadınlarla çay içip, kendi el emeği olan böreklerden beş altı tane yedikten sonra, oranın gedikli misafirlerinden olan ihtiyar kız Adele'i beraberine alarak kilise yolunu tuttular. Haftalık uzur Evi ziyaretinin bir devamıydı bu. Adele'inde ilginç yönleri vardı: Az konuşur, çok dinlerdi ve bön bir görünüşe sahipti. Bu da, yanında daha çok ve çekinilmeden konuşulmasını sağladığından, şehrin bütün dedikodularını eksiksiz olarak öğrenirdi. Sonra da bunları Huzur Evinden kiliseye giderlerken bir bir Marie'ye anlatırdı.

Marie o gün Adele'i zevkle dinledikten sonra:

— Bu gün kilisedeki duam pek uzun olmıyacak, dedi. Eve gidip bir mektup yazacağım.

Adele hayranlıkla cevap verdi:

— :Nasılda bu kadar hamarat olabiliyorsunuz! diye. Eşsiz bir kadınsınız doğrusu...

Adele durdu. Marie'nin kime mektup yazacağını merak ediyordu.

— Bayram tebriki içinse, benim gibi yapın, diye devam etti. Bir kart atın yeter.. Ama tabii yazacaklarınız önemliyse o başka.

Göz ucuyla Marie'ye baktıktan sonra, onun kıpırdamadığını görünce:

— Bilindiği gibi yazılmaktan vaz geçilemiyecek mektuplar vardır, diye ekledi. Evlenmeler... Ölüm haberleri... Doğumlar...

Sesindeki ağır ton Marie'ye cevap verme zamanı bırakmak içindi. Sonunda, Marie yavaşça:

— Madleine'e yazacağım, dedi.

— Onunla mektuplaştığınızı bilmiyordum!

— Ara sıra yazarız birbirimize. Kızı çok çalışmaktan ötürü hastalanmış, hava değişikliğine ihtiyacı varmış. Gelip bizde onbeşgün kalmasını yazacağım. Buranın havası Paris'inkinden çok daha temizdir.

— Nasıl? Beatrice size mi gelecek?

— Evet.

Adele'in dili tutulmuştu. O gün kilisede bu haberi düşünmekten dua bile edemedi. Beatrice'ler bu şehirden gideli henüz üç sene olmuştu. O oynak kızın çıkardığı rezalette unutulmamıştı. O sıralarda on dört yaşındaydı ve profesörün kollarında, yine profesörün karısı tarafından yakalanarak kıyemetler kopmuştu. Kızın aynı zamanda profesörün iki genç oğluylada oynaştığı dillerdeydi. Hani çokta güzeldi kâfir... Sonra öyle de bir havalıydı ki... Göğüsleri her an korsajını delip dışarı çıkıvereceklermiş gibi bir dolgunlukta, kalçaları yürürken dansedermiş gibi sallanmaktaydı. Öylede dar giysiler kullanırdıki... Kısacası, Beatrice'i görüpte başı dönmiyen erkek yoktu.

Adele bir an, Marie'ye iyilik etmek, Beatrice'i evlerine çağırmamasını söylemek isteğiyle yandı. Hala genç ve sportif bir kocası olan bir kadının böyle hafif ve çekici bir kızı onbeş gün evinde misafir etmesi düpedüz aptallıktı. Renaud karısile Beatrice'i her an kıyaslıyacak, kızın tahriklerine karşı koyamıyacaktı. Bununla beraber, uzun boylu konuşmaya cesaret edemediğinden:

— Beatrice'in havai bir kız olduğunu unutmayınız, demekle yetindi.

Marie saflıkla cevap verdi:

— Neşelidir zavallıcık!

Kiliseden çıkınca Marie'nin mektup yazmak için evine dönmekteki acelesini gören Adele, yararlı öğütlerinden vaz geçti. Eh, ne yapalım, kendi düşen ağlamaz, diye içinden geçirdi.

Marie evine girer girmez mektubu yazdı, çıktı postaya attı, sonra yine evine dönerek mutfağına girdi ve güzel bir soslu et hazırlamağa başladı. Kocasının en sevdiği yemekti bu.

Hava kararmağa başlayınca Renaud evine döndü. Karısı terliklerile, bir büyük bardak domates suyu koşturdu. Eve girer girmez domates suyunu içirirdi ona. Alkollü içki vermezdi. Domates suyu hem sağlığa iyi gelir, hem de alkol isteğini keserdi. Sonra, o elini yüzünü yıkayıncaya kadar, önceden kurduğu sofraya sıcak ve nefis yemekler getirirdi.

— Bu gün fabrikada işler nasıldı?

— Çok iyi. Satış rekoru kırdık.

— Bravo.

Salçalı eti atıştıran Renaud bir taraftan karısile konuşuyordu.

— Vitamin haplarını yuttun mu?

— Henüz yutmadım karıcığım.

— A, olurmu öyle şey. Haydi yut bakayım, yemek arasında yutulursa sağlığa daha yararlı olurlarmış... sağlık her şeyin üstündedir.

— Haklısın.

Renaud sabırla cevap veriyordu karısına ama neredeyse çatlıyacaktı. Onun kendisine bu kadar düşkün olmasından bıkmış usanmıştı. Böyle olacağına, karşısında daha hafif, eve girer girmez terliklerini ve domates suyunu ver-

— İzin verin abla, gece kondudan çıkıp şu daireyi tutmak istiyorum!...

meği unutan, huzur evi dedikoduları yerine sinemadan, tiyatrodan bahseden balık etinde bir kadın olsaydı ne kadar mutlu olacaktı...

Marie konuşmasına devam ediyordu:

— Bu gün yaşlılar huzur evine gittiğimde...

Onu dinlemiyordu artık. Ama kulağına bir isim çalınınca dikkat kesildi.

— Madleine'den bir mektup aldım. Kızı rahatsızmış. Hava değişikliğine ihtiyacı varmış. Bende zavallıcığı bize çağırdım.

— Beatrice buraya mı gelecek?

— Evet. On beş güncük için. Buna umarım sıkılmamıştır kocacığım?

Renaud, içinden: aksine, çok, çok memnun oldum, derken:

— Hayır, sen istedikten sonra, diye cevap verdi.

Beatrice! Nefis vücutlu, badem gözlü, şeftali tenli Beatrice onbeş gün evlerindeydi ha! Ah, harikulade bir şeydi bu... Üç sene evvel, bu şehirdelerken, bir gün evlerine misafir gelmişlerdi de, ona bahçeyi gezdirirken, çiçeklerin arasında sarılmış öpmüştü. Daha da ileri giderek sevişeceklerdi ama Marie ile Beatrice'in annesinin sesini işiterek birbirlerinden ayrılmışlardı. Sonra bir daha bir araya gelmek fırsatı geçmemişti ellerine. Ama bu onbeş gün içinde nasıl olsa bir yolunu bulurlar ve...

Beatrice gelmişti. Yirmi dört saatrit bu güzel yaratıkla aynı çatı altındaydılar. Eskisi kadar dar giysiler giymiyor, aşırı makyaj yapmıyordu ama yine de Renaud'nun yanından her geçişinde ya koluna ya bacağına sürtünmeden edemiyordu. Sonra da bakışlarını yere eğiyor, sinsi sinsi onu süzüyordu. Heyecan içindeydi Renaud. Ne yazık ki Marie her an aralarındaydı. Renaud, ne yapsamda onu biraz evden uzaklaştırabilsem diye kafa patlatırken, bir mucize oldu.

Bir sabah, henüz kahvaltı ederlerken postacı bir mektup getirdi. Marie zarfı açtı.

— Babam biraz rahatsızmış, dedi üzüntüyle. Derhal gitmeliyim. Yarın akşam dönerim.

Sonra Beatrice'e dönerek:

— Evle ve bilhassa yemekle artık benim yerime sen meşgul olacaksın yavrum, diye ekledi. Zira

— Yangın var.. Yaıngın var.. ben yanıyorum!... Yetişin dostlar tutuşuyorum!...

kocam boğazına düşkün ve müşkülpesenttir.

— Onu memnun etmek için elimden geleni yapacağım, diye Beatrice cevap verdi.

İki saat sonra, Marie'yi diğer banliyö şehrine götüren tren hareket edince onu istasyona kadar geçirmeğe gelen Renaud ile Beatrice eve döndüler.

— Bu gün fabrikaya gitmiyecekmisiniz?

— Acelem yok.

Sokak kapısı üzerlerine kapanır kapanmaz, antredeki divanda buldular kendilerini çılgınlar gibi seviştiler. Saatler birbirini izledi. Sonra:

— Fabrikaya gidip defteri imzalıyayım, hemen dönerim sevgilim, dedi. Renaud.

Ertesi gün cumartesiydi. Marie telefonla, dönemiyeceğini, bir kaç gün daha babasının yanında kalacağını, sağlığının pek iyi olmadığını bildirdi.

— İstediğin kadar kalabilirsin karıcığım.

— Anlayışlı bir koca olduğunu zaten bilirdim sevgilim.

Bir hafta sonra, Marie, matem elbiseleri içinde kocasının cenazesini izliyordu. Bu cenaze törenine bütün şehir iştirak etmişti ve herkes Renaud'dan çok Marie'ye acıyordu. Zira o, çapkınlığı sonucu, çırılçıplak, Beatrice'in kolları arasında bir enfaktüs krizi ile ölmüştü. Onun birden ölüvermesinden korkan Beatrice, çırılçıplak bahçeye fırlamış, avaz avaz bağırarak konu komşuyu eve toplamıştı. Bir rezaletti bu...

Oysaki, Marie gibi bir hayırsever, iyilik örneği bir kadına yapılır mıydı bu!

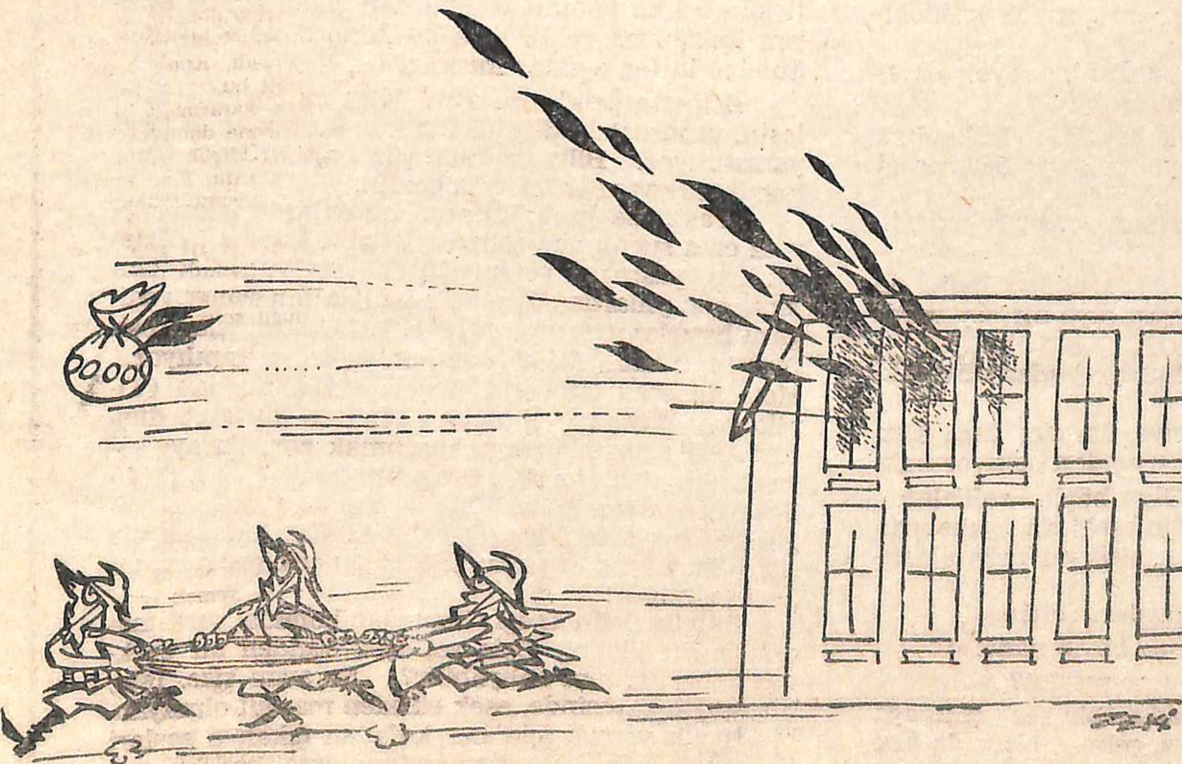
Kilisede, birbirlerine:

— Ne kibar kadın! diyorlardı. hiç renk vermiyor, yine de ağlıyor bu vefasız koca ardından...

— Soylu kadın tabii...

Başını önüne eğen Marie'nin yüzündeki tebessümü, başından aşağı inen siyah matem tülü gizliyordu. Kocasının bütün malı mülkü, fabrikası, her şeyi ona kalıyordu. Artık bir boşanma tehdidi karşısında da kalmadan, istediği gibi yaşıyabilecekti. Zira genç kalmış olan yakışıklı kocasının kendisinden bıktığını ve günün birinde boşayacağını düşünüyordu hep. Kurnaz davranarak, bu düşüncenin doğru olup olmadığını anlamak istemişti. Beatrice gibi bir ateş parçasına kırkını geçmiş bir erkek, bir hafta gece gündüz aşk oyunuyla, dayanamazdı. Renaud sadık olsaydı, yaşardı. Hemde kendisile, mutlu olarak. Ama değildi işte. Durum, düşüncelerinin doğruluğunu ortaya koymamışmıydı?

Çeviren :
Süheylâ AYKUT

— Yangınlar yılda milyonlarca lira millî gelir kaybına sebep oluyor —

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

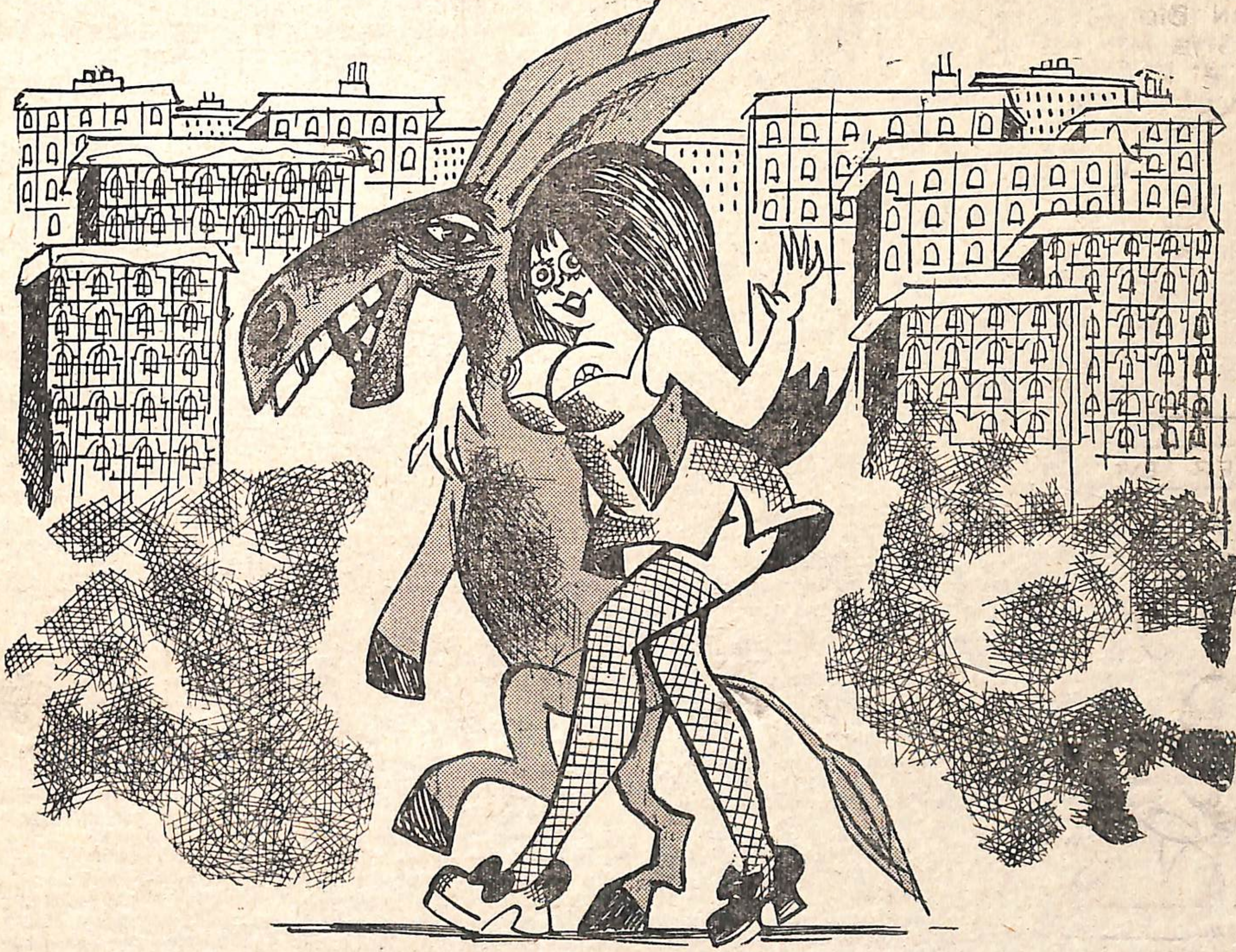
Sekreter : Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi santimi 60 lira, iç sayfalar 65 lira
Fiyatı : 250 kuruş,

Bir Çizerin Kaleminden

BİRAZ DA SELMA'YI DİNLEYELİM

Her kafadan bir ses çıkıyordu...

Gelin, hep beraber kafalardan çıkan bu seslere bir kulak verelim! (İsteyen iki kulak verebilir) Bunu da böylece belirttikten sonra, kulak kesilebiliriz artık!...

«Ne günlere kaldık be!» Şuraya bak ayol! Kıyamet alâmeti değil de.. nedir bu?»

«Kız, haklı Hüsnücüm!.. Sevdiği delikanlıya vermezsen bir kızı... İşte böyle belirtir; Sevmediği adamı bazı!».

«Benim bildiğim eşeğe saman verilir arkadaş!.. Gönül verilmez!»

«Ahlâk diye bir şey kalmadı.. Eskiden ibadet de kabahat da gizli yapılırdı!.. Ayıp diye bir şey vardı yahu!».

«Bu kızı eşek sudan gelinceye kadar döveceksin!»

«Bu kız sapık!... Tedaviye ihtiyacı var.. Ben bir doktor olarak; meseleye bu açıdan bakıyorum!»

«Devir değişti mirim! Olur böyle vak'alar... Gönül bu, belli olmaz... Bir eşeği de yakalar!» «Aaaa.. Üstüme iylik sağlık!... deli mi ne?» «Manyak ayol!»

«Nice eşekler tanıdım, karıları şahâne...

Bu resmen eşek! Yenilmez böyle nane!»

«İnsanlık öldü mü be! bu ne rezalet?..»

İşte böyle... Her kafadan bir ses çıkmağa devam ediyor!... İsterseniz biz, gelin... biraz da kızı dinleyelim. Bakalım bu konu da o ne söylüyor? (Lütfen kulaklarınızı kibrit çöpüyle karıştırmayın!) Biliyorum, başka bir işe yaramadığını söyleyeceksiniz ama, hiç değilse ucuna pamuk koyun biraz!..

Evet.. Sizler de benim gibi merak içindesiniz. O halde hiç vakit kaybetmeden Selma'yı dinliyebiliriz: «Selma hanım! Kafalardan çıkan sesler sanırım kulağınıza geldi. Bize bu konuda ne düşündüğünüzü lütfen açıklar mısınız?»

«Elbette açıklarım ayol! Kim ne söylerse söylesin, umurumda değil!.. Çünkü: Bu sözler gerçeği yansıtmıyor. Biliyorsunuz, yaz geçti... Geçti ama, hemen arkasından bir yaz geldi!..

(Pastırma yaz'ı) insanın bu aylarda ister istemez canı sucuk ve pastırma istiyor. İster a... Üstelik ben, pastırma ve sucuğu çok severim. Severim ama, son yıllarda şöyle ağız tadıyla bir sucuk yediğimi hatırlamıyorum. (TİPİKOĞLU) sucukları pek fena sayılmaz... Fakat, onun da sahteleri yapılıyor... Hem de eşek etinden... Geçende Aksaray'dan (Tipikoğlu) etiketiyle aldığım sucuktan kuşkuya düştüm. Bu zamanda para kazanmak zor. Parayı sokaktan toplamıyoruz. Ufak bir kangal sucuk 40 lira.. Bence rezalet bu! Neyse, asıl söylemek istediğimden biraz uzaklaştım galiba!.. Her kafadan bir ses çıkartan bu durumum: Sucuğu çok sevmemden ileri gelmiştir.

Sütçümüzün eşeği, bana bu konuda yardımcı olmak istemiştir!.. Öyle ya, eşek etinden bir eşekten daha iyi, kim anlıyabilir?.. Sorarım size. İşte, bir eşeğin sayesinde, eşek etinden mamul olmayan, bir sucuk yemek için her kafadan çıkan o sesleri işittiğime belki hâlâ inanmadınız ama, ben bu eşeğin sayesinde ağız tadıyla bir sucuk yiyeceğime inanıyorum..

AVANTA OSMAN

NURİ BİLGİN

BAKKAL KASAP VE MANAV O GÜN ÇOK ÖFKELİYDİLER...

OSMAN BİR AYDIR VERESİYE MAL ALDI. AMA Bİ KURUŞ BİLE ÖDEMEDİ..

O HALDE BİZE KAZIK ATTI...

OLMAZ BÖYLE ŞEY KAZIK ATMAK BİZE MAHSUSTUR!

EYVAH! VE DE VAH VAH BAKKAL, KASAP VE MANAV BURAYA GELİYORLAR...

HERİFLER KOKMUŞ ETLERİN, BAYAT EKMEKLERİN, ÇÜRÜK SEBZELERİN PARASINI İSTEMEDEN TÜYMELİYİM BURDAN...

HERİFLER EVE GİRİNCE ÇOK ACIKLI BİR DURUMLA KARŞILAŞTILAR.

OSMAN BUNU YAPAMAZSIN GİDEMEZSİN!... Hiiii...Hiiii...

AMA MAALESEF GİTMİŞ - BİZİ TERKETMİŞ.

AHHHH!.. AH!.. SAÇIM OLSAYDI DA YOLSAYDIM!..

BACADAN KAÇACAĞIM AKILLARINA GELMEZ AVANAKLARIN... KIH..KIH..DE

KIH.. KIH..

YAHU BANA BOŞUNA AVANTA OSMAN DEMEMİŞLER..

VE OSMAN MAHALLEDEN SON HIZLA MARATON KOŞUSUNA BAŞLADI...

GİDİYORUM AĞLAMAYIN.. KARALARI BAĞLAMAYIN.

OSMAN KÖŞEYİ DÖNERKEN KARŞIDAN DA AYNI HIZLA BİR HERİF GELİYORDU...

VE BİR TRAFİK KAZASI

ÖNÜNE BAKSANA LAN!.. SERSEM!.. AYI!.. HIRBO!...

DİKKAT!... BU ÇARPIŞMA SONUNDA ADAMLARIN ELLERİNDEKİ ÇANTALAR DEĞİŞTİ...

ORMAN AYISI ÖZÜR BİLEM DİLEMEDİ...

(DEVAMI VAR)

MASUM ARZU

Meş'um saat gelip çatmıştı. İdam mahkûmu, saçları kesilerek piyotinin başına getirilmişti. son duasını okuduktan sonra, savcı usulen mahkûma sordu:

— Bir şey istermisiniz? Bir konyak?

— Hayır, teşekkür ederim.

— Bir cigara

— Hayır

— Son arzunuzu yerine getirmek vazifemdir. Bir arzunuz varsa, söyleyin.

— Teşekkür ederim, söyleyeyim: İngilizce öğrenmek istiyorum.

BİR TAŞLA BİRKAÇ KUŞ

Salamon tahlil için bir şişe idrar bıraktığı doktordan neticeyi öğrenmeye gelmişti. Rapor tertemiz çıkmıştı. İdrarda anormal hiçbir şey bulunamamıştı. Müşteri sevindi:

— Doktor bey, dedi, müsaadenizle bir telefon edeyim?.

— Hay, hay, buyrun.

Salamon, telefonu eline aldı, numarayı çevirdi:

— Rebeka, senmisin? Müjde! İyi haber. Raporu aldım. Ne sende, ne benda, ne çocuklarda, ne kızkardaşında, ne kocasında, ne albümin varmış, ne üre, ne da şeker!.

TİCARET

Denizde kocaman bir balina: Bir Yahudi, bir çinli, bir sandık portakal, bir de iskemle yutmuştu. Ertesi gün balıkçılar balinayı yakaladılar. Karnını yardıkları zaman bir de ne görsünler: Yahudi, iskemleye oturmuş, çinliye portakal satıyor.

Nurhan Erdemli / Selim Kürkçü
Osmancık Cad. No: 10 / ÇORUM

NEDEN

Tanınmış bir roman yazarıydı. Bir hayranı bu kadar acıklı eserlerini nasıl yazabildiğini sordu.

— Basit, dedi yazar. Sadece olayları kendim yaşadım.

Hayranı acımalı bir tavırla yazara baktı:

— Demek zamanında çok çektiniz...

— Yo, tam aksi başkalarına ben çektirdiğim için izlemek olanağını buldum..

Yurdakul YAĞCI
Kütahya Cad. No: 90, Kat 2
ESKİŞEHİR

«ŞİKÂYETNAME»

Sözde işbaşındadır belediye
Çöpler aş olur köpeğe, kediye
Bir sürü yeni zamlar geldi diye
Vatandaş sorar acep niye, niye?
Biri batsın bu dünya durmasın der
Öbürü bakıp kendi kendini yer
Arama yerinde o büyük ser
Gördükçe gördüğün hep yel olur der.
Baştaki kazan durmadan kanıyor
İçlerinde alev var hep yanıyor
Biri yerken öbürü de bakıyor
Söyleyin bunun sonu nereye varıyor?
Sahipsizler şehri ey İstanbul nerdesin?
Gündüzleri çok sesli gece nağmendesin
Senin suçun yok yazık hangi ellerdesin!
Sanki hiç çözülemeyen bir bilmecesin.

A. O. T. Aksaray / İSTANBUL

Saygılarımla
Esenlikler dilerim varolsun AKBABA

(Haşmet CİHAN — KIRKLARELİ)

LÂF SALATASI

* Ne varsa bende var — MARKET
* Açık bırak pencereni örtme perdeni bu gece — RÖNTGENCİ FERDİ
* Lâmbaya püf deee. — YENİ GELİN
* Kırkpınarla hiç bir alâkam yoktur — SÜTLİCELİ PINAR
* Benden büyük paşanın anlını karışlarım — KOCAMUSTAFA PAŞA
* O kadar yürekten çağırma beni. Bir gece ansızın gelebilirim. — KAYNANAN FERHUNDE
* Gir kalbime yaşa; kira falan istemem. — AŞIK ZURNA
* Zorla güzellik olmaz. — ESTETİK CARRAHI

İlker GÜLER
Batı Mah. Çamlık yolu No: 17/3 — PENDİK

KOL SAATİ

O günlerde derslerimiz pek sıkışık değildi. Dolayısıyla gırgır, şamata, tantana son demindeydi. Saat «9 ile 20.30 arası etüd saati idi. Fakat buna rağmen herkes dışarıdaydı sınıfta birkaç kişi vardı onlarda her zamanki gibi tavla, cız, pişpirik filan oynuyorlardı. Müdür Yardımcısı A. S. işte tam bu esnada ortaya çıktı. Onu gören herkes sınıfa doluştular. Ancak bizim A. S. iyibir atlet olduğundan sınıfın kapısında T. Y. u yakaladı yakasına sarılıp dut ağacı gibi silkelemeye başladı bir yandanda:

— Lan şimdi etüd saati değilmi kerizler... Ne geziyorsunuz dışarda... diyordu. o durumda bile sırıtıyordu. T. S. iyice kızdı ve sol kolundaki saati Y. nın gözüne doğru uzattı:

— Söyle lan bu saat ne saati hı...

Arkadaş, bir gözünün şişmesine ve bir hafta okuldan zorunlu tatil yapmasına neden olan sözünü yine sırıtarak söyledi:

— Kol saati hocam kol saati...

Mustafa ERKOL
Uzundöşeme Sokak No. 9/2
BALIKESİR

(Mustafa BORA — İZMİR)

DENGE

Üç genç kız kordon boyunda yürüyor ve iki denizci onları takip ediyordu. Kızlardan biri birden geriye döndü:

— «Rica ederim peşimizden gelmeyin.»

— «Fakat küçükhanım, inanın ki kötü bir niyetim yok.»

— «O halde, bir arkadaşınızı bulup gelin. Görüyorsunuz ki biz üç, siz iki kişisiniz..!»

Hatice GENÇ — MERSİN

TESELLİ

Aylardan Eylûl. Bir arkadaş topluluğu oturmuşlar, konuşuyorlar...

Konu gezi izlenimleri. Kimi, yaz, tatilinde gezip gördüğü Avrupa ülkelerini anlatıyor, kimi Akdeniz ülkelerini, kimi de Kıbrıs'ı...

Sonunda, konuşmaları dinlemekle yetinen birine sordular:

— Ya siz ne yaptınız, yazı nerede geçirdiniz?.

Adam:

— Bu yaz evden çıkmadım, dedi. Bu hesapça yazı yurdumda geçirdim sayılır.

Ve ekledi:

«Bir başkadır benim memleketim.»

Nail Tekin ÖNDER
Alsancak Ortaokulu Matematik Öğretmeni İZMİR

AKLINA ŞAŞARIM

Bizim hanım akşama hazırlıyacağı iftar yemekleri için yemek kitabını rastgele bir yerinden okuyordu.

...... yemek için
1,5 kilo büftek
Falanca yemek için
2 kilo pirzola
...... yemek için
750 gram antrikot
Filanca yemek için
1,250 gram kuşbaşı v.s.

Hanım devam edecekti okumaya ama, baba annem buna fırsat vermedi.

— Dur hele bu kızım dur bakalım!

— Söylesene sen bu kitap hangi yıllarda yazılmış?

Hanım:

— Baba anne bu kitap 1976 yılında yazılmış ve hemde ikinci baskısı.

Baba annem :

— Allah — Allah bende zannettimki etin ucuz olduğu yıllarda yazılmıştır. Yoksa yazarın aklından zorumu varya da son iki senedir hiç çarşıya pazara çıkmadımı?..

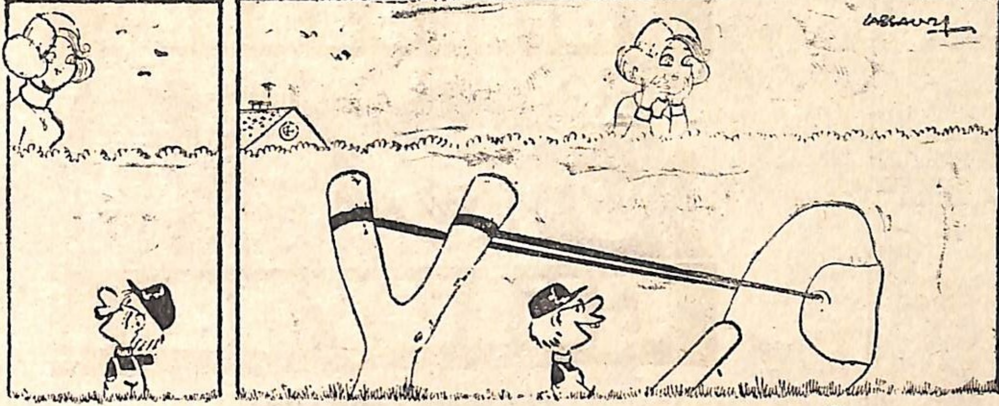
Recep KOÇ
Tünel İstiklâl Caddesi Botter Apartmanı No. 475/1
Beyoğlu / İSTANBUL

UTANGAÇ ADEM

Pikapta bir plâk
Kız yavaş yavaş sayunuyor
Utangaç Adem n'apsın ki
Elinde bir kitapla oynuyor
Oysa yarın imtihanı var
Bilmem ki yarın ne yapacak
Belki dersten değil ama
Utangaçlığından çakacak.

Bedri APPAK
P. K. 90 Ödemiş / İZMİR

dünya Karikatürleri

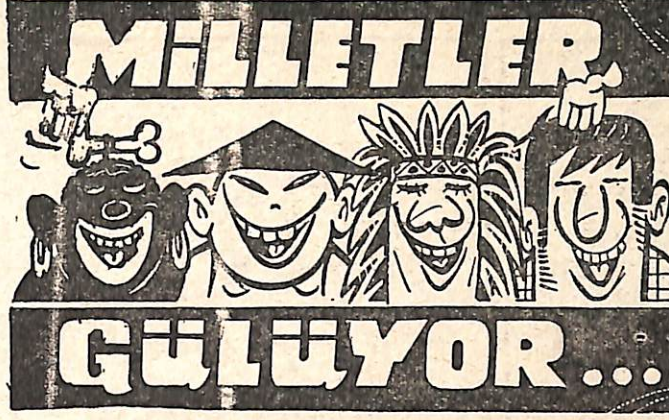

ÖĞRENCİLER!

-Bozuk çıkacak bir deney ... diye kim söyledi?..

-BEN ŞAHSEN, JUDO VE KARATE KURSLARINA DEVAMLI GELEN BU ÖĞRENCİMDEN ŞİKAYETÇİ DEĞİLİM!..

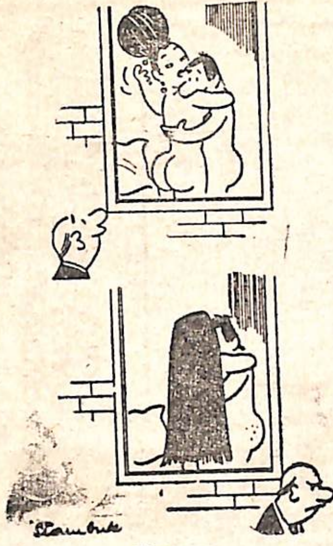
TURİSTİK LOKANTA

İki arkadaş konuşuyorlardı. Biri :

— Bence evlilik, turist tarifeli lokantaya benzer, dedi.

— Ne gibi? diye diğeri sordu. İkisi birbirinden o kadar ayrı şeylerki...

— Olabilir. Ama bir incelesen, aralarında büyük bir benzerlik bulacaksın. Örnegin, bir turist lokantasına gideriz... Elimize bir sürü acaib isimli yemekler yazılı bir liste verirler. Hepimiz ayrı yemekler ısmarladığımız halde, kendi yemeğimizi değil, arkadaşlarımızınkini beğeniriz. Üstelik yemek fiatları tarifden kat kat yüksektir. Hiç hesapta olmıyan şeyler faturada ortaya çıkar. Hem kendi aramızda kavga çıkarırız, faturadan şikâyet edersekte itiş kakış edilmekte var arada... Beklenmedik yemekler midemizi bozar, cebimizdeki parayı yok eder. Söyle, evlilikten farkı kaldımı bu işin?..

Yazısız

MAZERET

Genç kız arkadaşına:

— Bir yıldanberi, evden kaçıp kendi hayatımı yaşamak istiyordum, dedi.

— Peki neden kaçmıyorsun? diye arkadaşı sordu. Biri manimi oluyor?

— Hayır... Ama tam kaçacağım sırada telefon çalıyor.

DOĞUM KONTROL HAPI

Doğum kontrol haplarının bittiğini hatırlıyan kadın, kocasına:

— Arabayı şurada, eczanenin önünde durdur, dedi.

Kocası cevap verdi:

— Kuyruktayız, görüyorsun. Ama alacağın şey acele tarafından sana verilirse, olur.

— Tamam, şimdi gelirim.

Eczaneye giren kadın, on müşterinin beklediğini görünce eczacıya:

— Bana çabuk doğum kontrol hapı veriniz bir kutu, dedi. Beni arabada bekliyen bir erkek var.

DİLENCİ

Adam, sadaka isteyen dilenciye çıkıştı:

— Ben sokakta dilenenlere asla para vermem.

Dilenci de cevap hazır:

— Öylemi! Yarından itibaren ben de bir dükkân açıp orada dilenirim öyle ise!...

MAHKEMEDE

Reis, sabıkalıya:

— Bu bıçağı tanıyormusun?

— Hayır efendim.

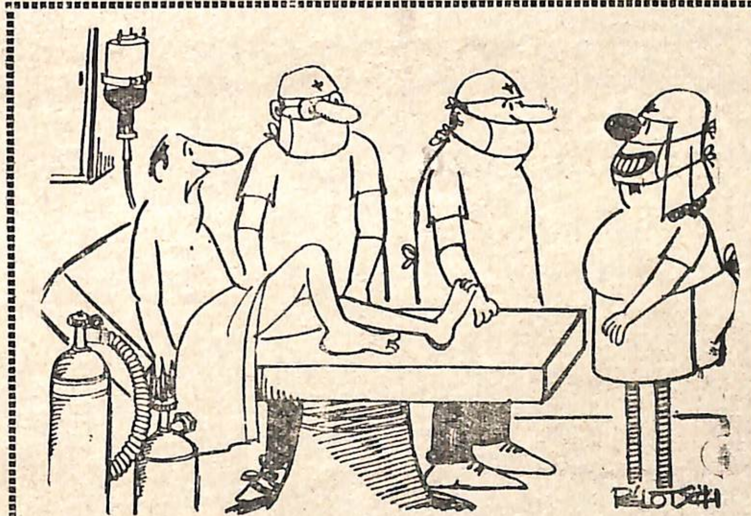
Celseye ara verildi. Bir saat sonra soruyu tekrarladı:

— Bu bıçağı tanıyormusun?

— Evet efendim.

— Sonunda itirafa başladın... Peki, bu bıçağı nerede gördün bakalım?

— Burada efendim, az önce siz göstermiştiniz.

— Hastaya biraz moral vermek lâzım!...

EŞEK ÖLÜSÜ

Bir rahip, bir sabah evinin kapısı önünde ölü bir eşek görerek belediye reisine telefon etti ve onu derhal kaldırtmalarını rica etti.

— Sayın rahip, dedi belediye reisi, ölüleri defnettirmek sanırım sizin göreviniz!

Rahip cevap verdi:

— Çok doğru, ama yasalar, benim, onları gömdürmeden önce ailelerine haber vermemi emrederde...

HASTALIK BELİRTİSİ

Bir kadın, doktoruna giderek:

— Doktor, sanırım ki bu kez gerçekten çok hastayım, dedi.

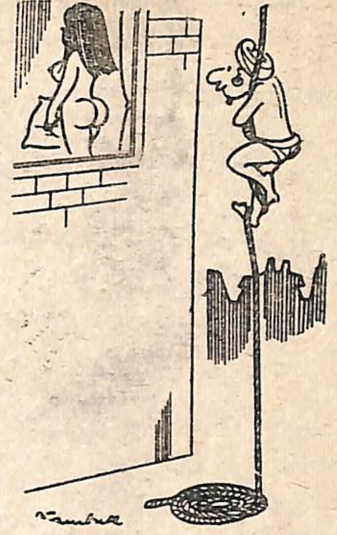
— Nasıl vardınız bu kanıya?

— Nasılmı vardım, bana yasak ettiğiniz yemeklerin hiç birine artık el süremiyorum!

KÖTÜ RÜYA

— Kötü rüyalara inanırmısın baba? diye çocuk sordu.

— Eskiden inanmazdım ama, annenle evlendikten sonra inanmıya başladım, diye baba cevap verdi.

Yazısız

NORMAL

Güzel bir araba benzincinin önünde durdu. Güzel ve şık giyimli bir kadın indi. Benzinciye :

— Benzin istiyorum, dedi.

Benzinci sordu.

— Normal mi, yoksa süper mi? diye.

— Normal, normal. Arada birde alçak gönüllü olmak gerek.

SATILIK PAPAĞAN

Köylü elinde kafes, pazara gitmişti. Kafeste papağanı vardı.

— Kaça satıyorsun bu papağanı? diye bir müşteri sordu.

— İki yüz frank.

— Yüz frank veririm ona.

— Denize atarımda yine onu sana yüz franga satmam...

O an, papağan söze karıştı:

— Bana hiç acımıyormusun sen? Oysa kaç senedir iyi iki arkadaştık... sat beni yüz franga, çünkü yüzmek bilmiyorum.

GRAMER DERSİNDE

Gramer dersinde öğretmen küçük Jean'a sordu:

— Ben yıkanıyorum, sen yıkanıyorsun, o yıkanıyor, biz yıkanıyoruz, siz yıkanıyorsunuz, onlar yıkanıyorlar, dersem, bahsettiğim nedir?

Jean derhal cevap verdi:

— Pazar günüdür, efendim.

KUMAR ÂFETİ

Monte - Carlo'ya gelen iki turist konuşuyorlardı. Konuları tabiatile kumardı Biri :

— Kumar korkunç ve heyecanlı bir şey, dedi. Öyle birini tanıyorumki, buraya gelip kumar oynadıktan sonra küçük bir servetle geri döndü.

Diğeri :

— Şaşılacak şey! dedi. Nasıl olur böyle şey...

— Oluyor işte... Oyuna oturduğu zaman, öyle büyük bir servetle oturmuştuki!...

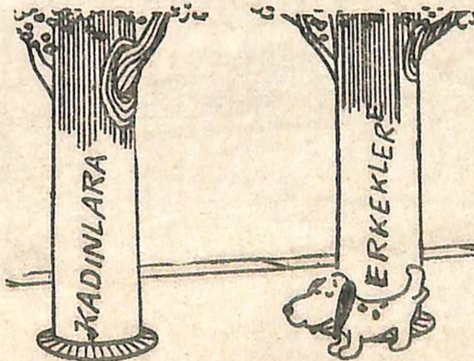
İMPARATOR

Doktor, akıl hastahanesinden iyileşerek taburcu olan hastaya:

— Geçmiş olsun, dedi. Artık iyileştin, bir derdin kalmadı. Hayatta sağlık ve başarılar dilerim.

İyileşen deli cevap verdi:

— İyileştimde ne oldu yani, diye. Buraya geldiğimde Napolyon Bonapart idim... Bu gün ise İmparatorluk unvanım gitti, sıradan bir adam oldum... İyileşmenin ne yararı oldu bana?..

Yazısız

NASIL ZENGİN OLMUŞ

Adamın biri, kısa bir süre içinde çok zengin olmuştu. Herkes bunu merak edip duruyordu. Bir gün, arkadaşlarından biri :

— Doğru söyle, dedi, nasıl olduda kısa bir zamanda böyle zengin oldun?

— Karımın ve kaynanamın yüzünden.

— Nasıl yani? Sana sermayemi verdiler?

— Pek sayılmaz... Ama durmadan: Sen zengin olamazsın, para kazanamazsın, diye başımın etini yiye yiye beni bu hale getirdiler.

Sizin için de bir Beymen var.

Her zevke, her ölçüye göre
bir Beymen vardır.
Beymen'de renkler ve çeşitler
saymakla bitmez.
Beymen'leri bir görün.
Dilediğinizi seçin.
Üstünüzde deneyin.
Ve gardrobunuzu
Beymen'le yenileyin.

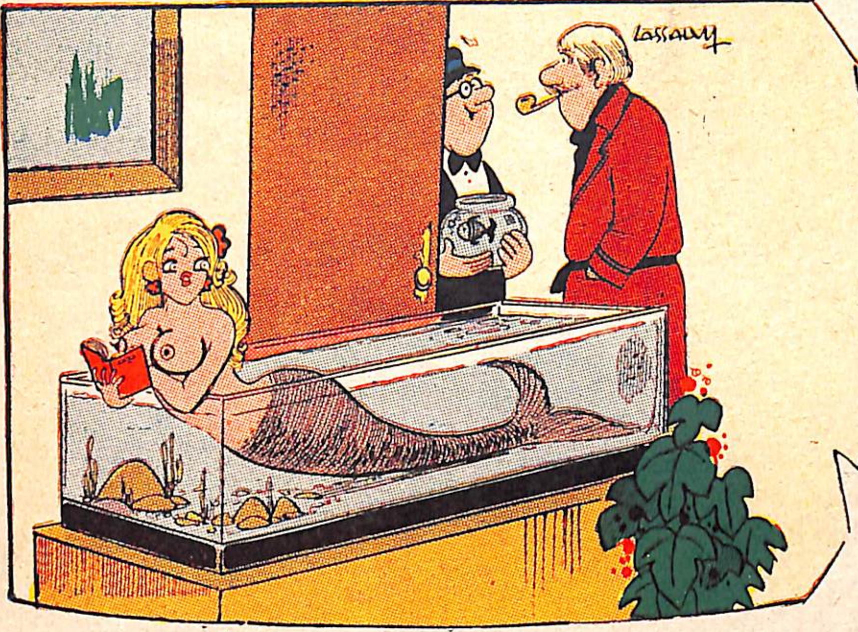

".Seçkinlerin giyimi"

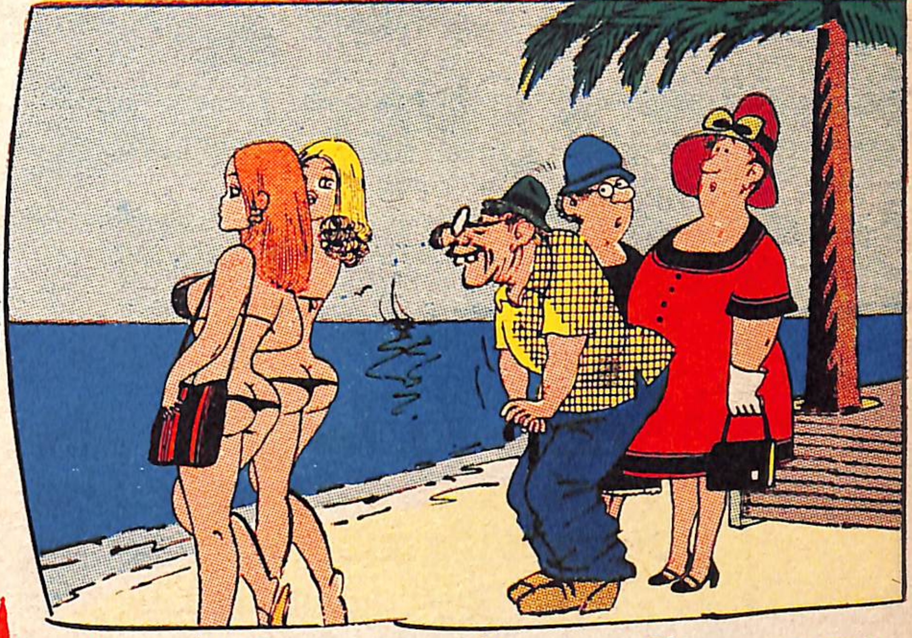

Manajans 2457—90

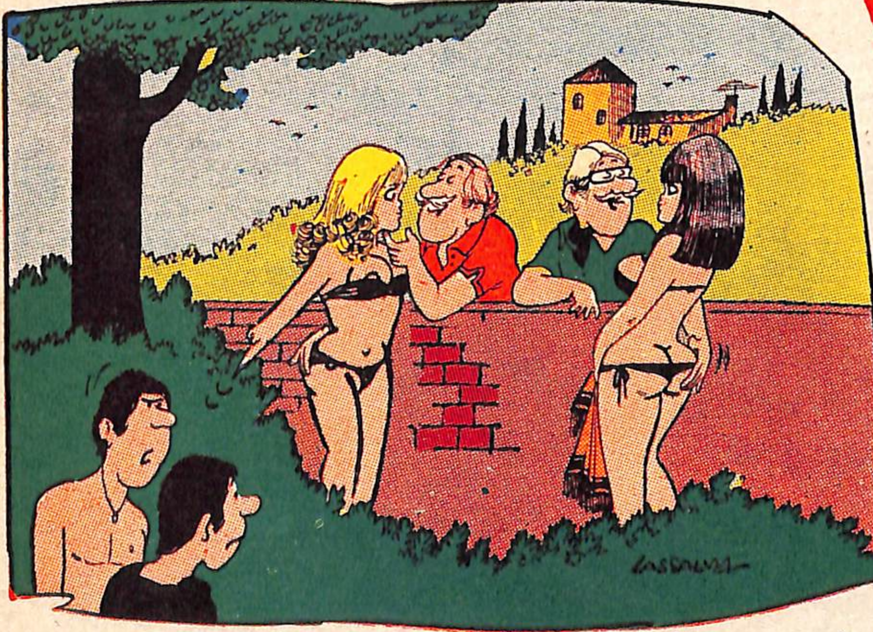
Akbaba

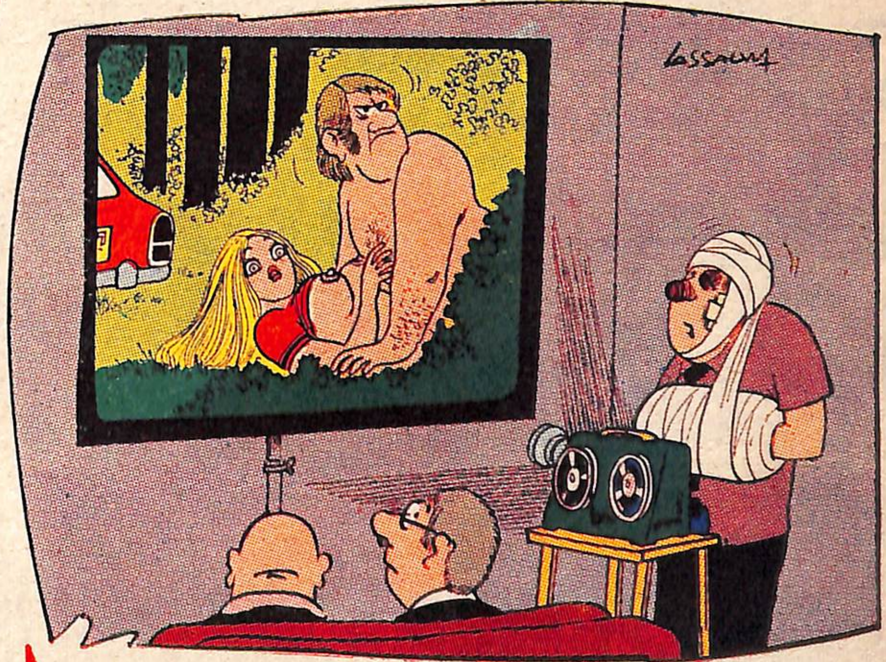
- DEĞİŞİKLİK OLSUN...
GEL, BALIKLARI DEĞİŞELİM!..

- SİZİ TANRI GÖNDERDİ KIZLAR!
GALİBA YAZI BİRAZ UZATACAK!..

- BAYILIRIM DİKENSİZ GÜLLERE!
-KİM DİKENSİZ AYOL?
DİKENLERİMİZ BURADA!..

-TAM BU SIRADA KOCASI
GELDİ VE FİLM BİTTİ
BEYLER!

